

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 20 groszy

Z LISTĄ GOŚCI

Przedpłata
kwartalna 4 zł

**SALA TEATRALNA
HOTELU**

„MORSKIE OKO“

wtorek, 19 sierpnia 1930

VI. KONCERT

SYMFONICZNY

z udziałem wszechświatowej sławy pianisty

Prof. EGONA PETRI

PROGRAM:

- I. 1. v. Beethoven, Overture „Egmont“
(wykona orkiestra)
2. W. A. Mozart, Koncert As-dur a) Allegro,
b) Andante, c) Allegro wykona Prof. EGON
PETRI z towarzyszeniem orkiestry pod dyr.
A. Furmańskiego.
- II. 3. Chopin, Ballade As-dur, Nocturne Des-dur,
Scherzo Cis-moll, Polonaise As-dur wykona
solo na fort. prof. EGON PETRI.
4. Liszt, Koncert As-dur, a) Allegro maestoso,
b) Allegretto vivace, c) Allegro animato,
d) Allegro madeciale animato wykona prof.
EGON PETRI z towarzyszeniem orkiestry
pod dyr. A. Furmańskiego.

Początek koncertu punktualnie o 9-tej
wieczór, z chwilą rozpoczęcia każdego posz-
czególnego punktu programu, dzwoni na salę będą
zamknięte i nikt bezwzględnie nie będzie
wpuszczony.

Franciszek Trzaska

ul. T. Kościuszki Telefon 316

**Restauracja
Cukiernia
Kawiarnia**

Największa i najwytworniejsza
Sala Dancingowa
Znakomita kuchnia
Wyborowe trunki

Codziennie od 5^{1/2} do 7^{1/2} popo-
łudniu i od 10 wieczór koncer-
ty pierwszorzędnej orkiestry i

DANCING

Wieczorem bogaty, o wysokim
poziomie artystycznym

Program kabaretowy

Prosimy stoliki zamawiać
wcześniej

„BRISTOL“

(przy Bulwarze Słowackiego, nad
potokiem Bystre)

Reprezentacyjny
luksusowy
Hotel - Pensjonat
Ceny przystępne

**Restauracja
Kawiarnia**

Od 19 lipca, codziennie
od godz. 5—8-ej

DANCINGI W PARKU

Państw. Szkoła Przemysłu Drzewnego.

WYSTAWA

Tkanin Spółdzielni „ŁAD“
i drzeworytów najlepszych
polskich artystów

(Władysław Skoczylas, Edmund
Bartłomiejczyk, Wacław Borowski,
Tadeusz Kulisiwicz i inni).

Otwarta będzie jeszcze tylko do dnia
20 sierpnia b. r. włącznie.

Zwiedzać można od godziny 10 do 18.

ZARZĄD ZAKOPIAŃSKIEGO KOŁA
TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
ogłasza

WPISY do
SZKOŁY HANDLOWEJ

oraz na
KURSA HANDLOWE
w lokalu Twa ul. Krupówki
Każdej soboty od godz. 11—12.
Otwarcie szkoły 1. września 1930 r.

„MORSKIE OKO“

Restauracja, cukiernia,
kawiarnia

ul. Krupówki, Tel. 466.

Śniadania — Obiady — Kolacje.
Największa w Zakopanem
CZYTELNIA.

Salon gier towarzyskich.

■ ■ ■

Codziennie popołudniowe
i wieczorne na Złotej Sali

DANCINGI

PIERWSZORZĘDNE

ATRAKCJE

ARTYSTYCZNE

ZNAKOMITA ORKIESTRA

WEINROTHE-JAZZ

Rendez vous świąt illeteracko-
artystycznego.

St. Karpowicz i Syn

obecnie

Adolf Gaugusch

Najstarsza w Zakopanem

Restauracja

Śniadania — Obiady —
Podwieczorki — Kolacje

Codziennie w południe

Dancing Sportowy

Wiezorami codziennie

Bogaty program
atrakcyj artystycznych

Popularny zespół jazzowy S. Sinkowa

Ceny niskie

Telefon 329

List otwarty do kobiet czeskich.

(W dziesiątą rocznicę podziału Spisza i Orawy.)

W połowie sierpnia Podhale obchodzi wielką rocznicę. Dziesięć lat temu — dokładnie 27 lipca — nastąpiło oczekiwane z niepokojem przez nas rozstrzygnięcie sporu między Polską a Czechosłowacją o granice. Spór ten między dwoma pobratymczymi narodami słowiańskimi rozstrzygał ktoś trzeci, t. j. zwycięskie mocarstwa. Ze nie uczyniły tego według zasad, które głosiły, to jest samostanowienie narodów, o tem wiemy dziś wszyscy. Z perspektywy lat 10-ciu możemy już spokojnie o tem rozważać — a jeżeli politycy nasi i wasi przeszli nad tą sprawą do porządku, to jednak w społeczeństwie naszym i waszym, jest jeden ważny czynnik, który nie da się zlekceważyć, który swem gorącym tętnem upomina się o prawa sprawiedliwości, a tem jest serce kobiety polskiej i czeskiej...

Tem sercem kobiecym polskim — wołam do Waszych wielkich i dobrych serc kobiet czeskich. Od wieków we wszystkich czasach zamętu politycznego, czy wojen krwawych przystoi kobiecie wszystkich narodowości jedna rola, pięknie określona słowami naszego poety Zygmunta Krasińskiego.

Słowa te brzmią, że kobieta powinna:

„być spokojnością wśród burz niepokoju, w zamęcie wiara i strojem w rozstroju”.

Te słowa jasno określają nasze stanowisko w polityce i gdybyśmy je wszystkie spełnić mogli, dokonaliśmybyśmy wielkiego dzieła. Kobiety mogą mieć i mają wpływ na opinię ogólną i mogą łagodzić wszelkie nieporozumienia. Tam, gdzie rozum i rozsądek nie może trafić i cofa się przed trudnościami, tam trafi i wszystko przeprowadzi. Jedno dobre serce kobiety, która ma odwagę to serce okazać. Kobieta ma w sobie uczucie wiary w zwycięstwo dobra, ma uczucie miłości, pojętej po Chrystusowemu, ma współczucie dla cierpiących...

Po wojnie, która okrucieństwem swoim dokonała wielkiego przewrotu w duszach ludzi wszystkich narodowości, obniżając wszystkie etyczne pragnienia i poczucie sprawiedliwości, nic dziwnego, że i dusza kobiety przeszła próbę tego piekielnego ognia... Zmieniła się niejedna, zatraciła cechy tej bezwzględnej dobroci, stała się twardą — czasem do fanatyzmu posunęła narzucone jej prądem czasu obowiązki patriotyczne. Budziły się narody do życia, jeden drugiemu ustąpić nie mogli, każdy walczył o swoje prawa, a walka o byt jest okrutną i ślepą — nie zna granic umiarkowania, nie uznaje krzywdy drugiego, bo jest walką i silniejszy pokonywa słabszego.

To wszystko już przeszło, minęło oby bezpowrotnie, bo dusz zranionych tą światową zawieruchą wojenną jest więcej, niżeli kalek i inwalidów z bitew. A na rany duszy niema... protez, niema lekarstwa... Jest tylko — czas, ten pozwala na zabliźnienie się tych ran, które w ukryciu często krwawią...

Nadeszła teraz chwila ważna dla kobiet. We wszystkich krajach i społeczeństwach stanęły do pracy pokojowych czasów. We wszystkich dziedzinach pracy społecznej mają znaczenie, mają głos. Od nich tylko zależy umocnienie tego stanowiska, od nich zależy postęp świata ku wzniosłemu ideałom dobra, piękna i miłości chrześcijańskiej.

Tak jak podczas wojny kobieta była „siostrą”-pielęgniarką zranionych, poszarpanych ciał ludzkich, dziś musi być „siostrą”, pielęgnowującą duszę ludzkości, musi zgoić jej rany, oczyścić, odrodzić zatrutego ducha Narodu, w którym żyje.

Kobiety rozumieją tę swoją zaszczytną misję i łączą się chętnie w różne organizacje społeczne, aby pracować dla dobra przyszłości.

Powiem, że nawet polotem swym i tym głosem im właściwym, kobiecego serca, żądają więcej od siebie i innych, niżeli sięgają ich obowiązków.

Grecki minister Politis na sesji Ligi Narodów w Genewie powiedział: „La paix doit précéder la justice”, a w stosunkach między nami, kochane siostry Czeszki, zmieniałbym to na powiedzenie: „L'amitié doit précéder la justice”.

Czy bowiem nie zawarliśmy tego paktu przyjaźni, tworząc: „Ligę Kobiet wszechsłowiańskich”. Czy nie daliśmy sobie już dowodów tej przyjaźni, na Waszym tegorocznym zjeździe w Pradze, gdzie tak gościnnie i z taką serdecznością przyjęliście delegatki polskie? Czy w lipcu tego roku w Zakopanem, Wasza niepospolicie uzdolniona i dzielna Prezesowa p. Smolarzowa oraz utalentowana poetka p. Jirašková nie okazały nam serca?

Tak, bez wątpienia były to dowody nieskłamanej przyjaźni, sympatii, zrozumienia łączności w naszej wspólnej pracy kulturalnej, w takiej chwili uroczystej dla nas, goszczenia tak miłych słowiańskich sióstr naszych, Czeszek, nie było możliwości wypowiedzenia się zupełnego serc naszych...

Gościnnie, szczerze i serdecznie chcieliśmy Was przyjąć, cieszyć się Wami... Ale aby oprzeć tę przyjaźń u podnóża granitowych Tatr zawartą między Siostrami pobratymczych narodów, potrzeba granitowego podłoża bezwzględnej szczerości... trzeba wypowiedzieć sobie wszystko. Trzeba odsłonić mgliste piękne frazesy krasomówni, które z takich okazji kwitnie i powiedzieć sobie, co nas boli, co nam nie pozwala na pełne porozumienie, co przysłania i zaciemnia chmurą smutku, złote promienie naszej przyjaźni...

Nie było można tego powiedzieć, goszcząc Was w naszym domu... Dyplomatyczne stosunki między naszymi bratnimi narodami — omijają zreszcie, bo tego wymaga dyplomacja, poznania tej krzywdzącej nas prawdy.

Kobiety do kobiet mają większe zaufanie, mają większe prawa, prawa serca.

I tem się porozumieć mogą prędzej i lepiej, niżeli urękawiczoną, przemysłaną dyplomacją.

Z tych powodów właśnie, z tego prawa narzuczonego mi sercem, piszę dziś do Was, w rocznicę dziesiątą ustalenia naszej granicy zakarpackiej.

Przypominać nie będę spraw i sporów, jakie nas z konieczności dziejowej wtedy dzielić musiały. To już przeszło. Zapomnieć trzeba. O jednym jednak zapomnieć nie możemy, nie chcemy — a mianowicie o tem, że za tą granicą, wykreślona nam ręką rozstrzygającą nasz spór, biją serca polskie naszych braci i sióstr. Wzrastają tam nowe pokolenia dzieci polskich.

Teraz, gdy przy sposobności rocznicy powrotu do Polski odebranych przed stuleciami ziem, będą się cieszyły gminy orawskie i spiskie, a przedstawiciele ich i mówcy roztańczali program dalszego rozwoju duchowego i materialnego tych ziem, nasze serca uderzają jednolitem wołaniem poczucia krzywdy, jaka się stała braciom Polakom z gmin sąsiednich, ową granicą rozłączonych.

I z tą krzywdą, z tym bólem w sercu udajemy się, Siostry, do Was.

W imię naszej przyjaźni, naszych wspólnych ideałów wyrównania, wygojenia blizn powojen-

nych, prosimy, zechciejcie nas zrozumieć, podajcie przyjazną dłoń!

O co nam chodzi? — spytacie... O jedno tylko, a mianowicie o to, aby Polacy nasi, będący pod Waszemi rządami, mogli pozostać... Polakami. Uzyskali u Was prawa mniejszości narodowych, szkołę polską.

Polonia w Czechosłowacji w tych warunkach obecnych może się wynarodowić. A hasłem sprawiedliwości powojennej było: samostanowienie narodów. Swoje utrzymać, drugiemu dać żyć i rozwijać własną kulturę pod sprawiedliwymi rządami. Pierwszym warunkiem życia narodów i dowień jego istnienia, jest język własny. Ten język ojczysty należy szanować. A Polacy nasi w większości gmin Orawy i Spisza — nie mówiąc o Śląsku Cieszyńskim — nie mogą szanować mowy ojczystej, bo jej już zapominają, ci, co teraz rosną. Jeszcze z ojcami rozmawiają po polsku, ale już się wstydzą tej rodzinnej mowy, tworzą jakiś żargon mieszany słowacko-czeski — i nie ulega wątpliwości, że za lat 10, mowa polska może być im obcą, jakimś echem z oddali.

Czy jednak tym procesem, rosnącym szybko w demokratycznych państwach, uzyskanie zadowolenie? Co więcej, powiem, czy szlachetnym jest taki sposób? Czy po setkach lat sprawiedliwość nie uświadomiła wielu narodów o krzywdzie im wyrządzonej. Czy nie przyszło obudzenie, poczucie własnej godności, to właśnie samostanowienie o sobie, wyodrębnienie narodowe — a co z tem idzie, rozwój własnej kultury, własnego języka?

Może nie rozumieją tego stanu rzeczy Wasi gorący politycy, Wasi mądrzy dyplomaci — ale Wy, kobiety czeskie, to rozumiecie — Waszym sercem dobrych kobiet...

Zrozumiecie — bo jesteście matkami... Nie chciałybyście, aby Wasze dzieci — wstydzili się mówić po czesku.

Dlatego też do Was kobiet można przemówić we wszystkich narodach tym jednym językiem właściwym, prawdziwym „esperanto”-głosem serca, które się spodziewa i nie myli...

Ta przykra rocznica powinna nas ściśle zespolić i związać węzłami nierozzerwalnej przyjaźni. A będzie to wtedy, gdy chmurę smutku, płynącego z krzywdy, którą my w sercu nosimy, Wy potraficie usunąć promieniami dobroci płynącej z Waszych serc. Przemówcie za nami, do Waszych mężów — synów... Powiedźcie im otwarcie: nasze siostry Polski powiedziały nam, że cierpią nad dolą Polaków, nie mających u nas praw mniejszości...

Czy nie możecie im dać tych praw?

Czy naród czeski nie stać na taki krok, celem okazania swej sprawiedliwości wobec pobratymczego narodu polskiego, celem upamiętnienia tej rocznicy, nam wspólnej, celem ustalenia na granitowych fundamentach przyjaźni obu narodów? Zapewne, że nie są to żadne motywy polityczne, ani dyplomatyczne — ale na taki głos serca kobiet — będzie odpowiedź od Waszych mężów i synów. Będzie odpowiedź, bo może przewidzą wtedy i powiedzą: „Ce que la femme vent; Dieu le vent”...

Tu chodzi tylko o sprawiedliwość — a Wy o nią prosić będziecie.

Dla dobra obu naszych narodów, musi być jakieś zadośćuczynienie, jakaś choćby dobra wola, któraby pozwoliła na utrwalenie tej przyjaźni politycznej, która się pomyślnie między nami nawiązała.

A dopóki dzieci polskie w Czechosłowacji nie mogą się uczyć w języku ojczystym, dopóty szczerzej przyjaźni być nie może. Za Wami! jest niby

A. Nieboziemski.

„Wojtek nie rzucej kamieniami!”

(Powiastka chłopska.)

Hanusia z Ludźmierza — (któż tam pamięta, jak się pisała) — lubiła „straśnie” opowiadać „gadki”, a my dzieci „okropnie” lubiliśmy słuchać.

Używała gwary mieszanej, trochę góralskiej z Nowotarszczyzny, trochę z pod „Szonca”, bo „ślugowała” po „róznych państwak” przez lat dwadzieścia, gdy ją matka będąc w służbie w Szczawnicy, odumarała jako dziesięcioletnią dziewczynkę.

Powiastkę bardzo pouczającą podaje tak, jak ją zapamiętałem z lat dziecięcych, i uprzedzam, że nie będę używał cudzoziemców, pozostawiając czytelnikowi orientację, które wyrazy zaliczyć należy do gwary bardzo poplatanej i noszącej znamiona różnych okolic Podhala, wraz z naleciałościami mowy pańskiej, jak się wyrażała Hanusia.

Powiastkę o Wojtku, który rzucał kamieniami, zanim się jeszcze urodził, słyshałem kilkadziesiąt razy opowiadaną przez Hanusią na uporczywe prośby innych dzieci, więc miałem sposobność nauczyć się jej na pamięć:

„Razu jednego sed sobie Wojtek przez portek, bez las. A mówili mu wej nieroz: nie grej Wojtek, nie przegros portek! Cóż! kie nieuśluchniomy beł, i groł. No i dobrze mu mówili, bo przegroł. A nie lubioł, coby się śniego śmioli, lotego posed stamtelka het. Choć ta w ty wsi Kasie mioł, dziwkę udanom, co grube nogi miała i mocna była, to ta przy niewiedzieć jakiej robocie nie zeznoła się nigdy, choć była tłusta, niby wieprz przed wielganocem. Sed wej Wojtek bez las ino z przeproszeniem w gaciak, bo jagem Wom juz pedziała, przegroł portki w ty wsi, co tam siedziała jego Kaśka. —

Dobrze — nie bardzo — jak wysed z lasa, zacn is bez pole, co tam beło za tym lasa.

Wtem! widzi!: zajonc! Lezy se w kotlinie pod skibom i spi. — Wojtek stanom i patrzy. Cekojez beskurcyjo — godo dosię głośno — niby do zajonca, ale zaś nie tak bardzo głośno, choć mu sie ta i tak zdajało, ze ino myśli, a on wej godoł, choć ta zaś nie tak bardzo głośno. —

Jak wej wzion tak myśleć i obzirać się za jakim kijem, abo kamieniem, tak go i naloz. — Dobrze — nie bardzo — idzie ku temu zajonc bez ścierniom i stanom, bo se przypomniał Kasie — niby narzycenom, tom z temi grubemi nogami, co się mało kiej zeznoła przy robocie. Ee! Kasiu! — myśli se — Kasuniu! musiołek wej uciekać od ciebie bez te przegrane portki, bo się smnie śmioli, ale jo ta zaś przyńdę — nie bój się! — A pamiętos, coś mi pedziała, jak my się zegnali, kie mi Jasiak walkowy ściağoł portki sukniiane? Sykiemu wojsko winno, bo my sie od maziarów przy wojsku w karty grać naucyli. Ale nie bój się Kasiu! jescę semnom tak źle nie jest, bo mom nie tak bardzo dziurawom bielizne na sobie, a jak to ta haukały te huzarskie ściurwa, ze ik oficyry, to sie do goły skóry zgrywajom.

Dobrze — nie bardzo — zol mu sie Kaśki zrobieło, ale se przibocyl zajonca. Ścisnon kij w rence — ten, co go naloz w brudzie, pewnie po pastuchak, co tam pasali, i idzie. Cekojez weredo! godo myślęcy — bede cie mioł zaroz haw za pazuchom; coby mi cie zaś siandary nie odebrały kaj po drodze — suowom cie dobrze. Przedom cie w mieście za papirka, boś widze tłusty, a jak nie, to nomniej za siedem szóstek, kupie se za to gęsik jej, wróce w nocy do Kasi i podsadze pod te siemieniatom kure, co sie prawie kwoka — niby Kasinom.

A jak wysiedzi gąsienta, sprzedom w mieście i kupie se ano owce biotom, abo cornom, abo łaciatom. A owca bedzie miała jagnięta. Hej! bedzie wte papirków doś. Jasiak Walkowy bedzie kcioł semnom znowu grać w te karty, co ino som wi, jako fitor, bo je od maziary kupił jego dziadek, jak wrócił z pod Radeckiego z Italiji. He!

psio mać! i podniós kij do góry, niby na Jaśka Walkowego, choć go tam nie było — nie bedzies ty semnom groł wiencyl, a kciołbyz pewnie, jak użrys na mnie nowe portki sukniiane, co se kupie za te jagnienta. I nie koniec na tem — nie bój się! starcy jescę i na jałowecke. A jak się podchowo i ocieli, bedzie mlyko, syr, masło, maślanka i cielisia, abo bycek.

Juz ci wiencyl nie trza godać Jasiu — kciołbyś wte semnom w karty grać! ale ino do razu stuka. —

Krowe se dom do ciotki, a za obserwacyjom, to sie ta pogodzemy, bo to rodna siostra moji niebożycki matusi — no przecie! Z ty krowy dopiro sie zrobi bogastwo, ze nikogo o nic nie trza bee prosić, i na budulec wyściane i na grunt pod budowe. A jak sie pobudujemy, to i ojcowie Kasi inksym okiem bedom na mnie patrzeli. Nie da dzom mi jej? Kto to śmiół pedzieć?! Zaśby ta nie! nie śpasujcie ludzie!

Za dwa roki na święty Mijoł bedzie wesele, ze to mój patron z birzmowanio. A za trzi kwartały Wojtek sie nam urodzi, bo tak mu musi być, jak mnie i mojemu nieboscykowi tatusiowi. Kasia sie ta nie bedzie przeciwila. Hej! muocny Boze! bedzie ci to zbijok bedzie! — jak i jo w małości! Ino do bicyska, do konia — bo i koń bedzie — a ftoz ta wi! moze i pora!

He! Wojtuś! ziwe śrybło! strażnie trza na niego poziór dawać! wlicie jak cisko kamieniami! juz prasnom w okno! siby sie posypały i o mało nie trafił malućkiej Kasi, niby siostry swoji, co lezy w izbie, w kolybce.

Ej Wojtek! ty psio paro! nie rzucej kamieniami! jo ci tu dom ty beskurcyjo!

Dobrze — nie bardzo — na ten wej krzyk zajonc hyc! dopod lasu i telo go było widno. Wojtek — niby ten Kaścyn hłop, nie ten mały — hip! za zajoncem — moze by go ta był i chycieł, ale cöz, kie sie wykopyrtnon na kretówce, ino mu nogi w powierzu majdneły, jak temu pajacowi na ko-

prawo — z naszej strony uczucie krzywdy, od której nie moglibyśmy się w danej chwili obronić...

Kończąc ten list do Was, Kochane Siostry Czeszki, najbardziej wpływowe w swoim państwie — jestem głęboko przekonana, że głos mój — tej jednej kobiety polskiej, przemawiającej, trafi do Waszych serc...

Wiem, że naszą krzywdę zrozumiecie.

Wiem, że potraficie ją naprawić i spełnicie wtedy swą dostojną rolę — wedle słów poety, które wyżej przytoczyłam — staniecie się:

„strojem — w rozstroju...”

A wtedy już nic nas rozdzielić nie potrafi. Wśród zamętu i burz dziejących, jakiegoś kiedykolwiek przyjąć mogły wskutek „rozumowych” kombinacji politycznych, kobiety polskie z kobietami czeskiemi staną na granitowej przelęczcy Tatr niebotycznych i wyciągną ku sobie siostrzane dłonie przyjazne wraz z Siostrami Słowaczkami.

Będzie to chwila wielka, chwila zwycięstwa sprawiedliwości, wspólnie wywalczonej.

Liga Kobietych Serc...

Krystyna Brudzińska.

Dwie wystawy.

Myliłby się ten, kto by sądził, że w Zakopanem życie całe ogranicza się tylko do leczenia, turystyki, sportu i... dancinowania... Nie, tak nie jest! Są jeszcze i inne przejawy tego życia — tylko, że ludziska mało o nich wiedzą, czy też chcą wiedzieć. Do tych należą prace naukowe, skupiające się w zacisznych salkach „Muzeum Tatrzańskiego” i prace twórcze dość licznej kolonii artystów malarzy i rzeźbiarzy, którzy swój trud i owoc ducha dwa razy do roku oddają na widok publiczny, aby i inni mogli zażywać rozkoszy duchowych. Do tych celów służą sala wystawowa Związku Plastyków w „Bazarze Polskim” oraz sale szkolne Szkoły Przemysłu Drzewnego. Obie te sale leżą przy Krupówkach, „pod nosem” tysięcy przelęcznych chodniów i wołają głośno: „wstąp na chwilę” — cóż! niestety z tych tysięcy zaledwie jednostki okazują nieco zainteresowania...

Powie ktoś — poco sobie smak robić, kiedy niema za co kupić!?

— Kupić nie kupić — potargować można... A zadowolenie, a wrażenie estetyczne, a rozkosze wzrokowe i duchowe — czy nic nie warte?...

Ale cóż to pomoże!... Jeszcze nikt nikogo, apelem do serca i duszy, nie wciągnął na salę obrazów

to też przy okazji oglądania owych wystaw, przyszedł mi do głowy następujący pomysł — ściągnąć do sal tych ludzi — interesem...

O! poprostu niech panowie artyści, jeden z obrazów (naturalnie więcej wartościowy) przeznaczą do rozlosowania, z tem, że każdy zwiedzający wystawę otrzymywałby bilet wstępu, ze specjalną numeracją, upoważniającą go do brania udziału w losowaniu (poprostu bilet wstępu byłby równocześnie losem). Przy końcu sezonu odbyłoby się losowanie, względnie ciągnięcie — ktoś obraz by wygrał i zrobił przez to interes — artysta, od którego dany obraz koledyby nabyli również — a przez liczne zwiedzanie wystawy zrobiliby go i wszyscy wystawiający — wpłynęłoby bowiem znacznie więcej do kasy za wstęp, a przez znaczniejszy ruch wzmogłoby się zainteresowanie, a przez to może i... sprzedaż.

medyjak w mieście, co mo taki cudacny przyodziełek i mąkę na gembie. —

Siad se bidny Wojtek i pozoł jesce ku lasowi, ale zajonc — ho! ho! gdzie on ta juz! Wojtkowi nie fećiało sie nawet wstając ze ziemi. Spuścił głowę i myśloł — ba! teraz juz naprowde pocihu: gdzie to ta głupiemu do mądrości!

Ileż analogji w tej chłopskiej gadce do licznych naszych zdarzeń życiowych! do taktyki i przeżyć małych i wielkich polityków, tych partyj przegranych do fałszywych graczy, tych zająców zbrzdronych głośnym myśleniem, i wywrotek na kretowinach, uspanych złośliwą ręką losu, w pogoni za szczęściem. Nie wiedziała może nawet Hanusia z Ludźmierza, ile mądrości w tej gadce, którą dziesiątki razy opowiadała z temperamentem i żywą gestykulacją w zacisznym pokoju wiejskiego dworu nad szumiącym Dunajcem, u stóp wzgórz z kościółkiem.

Nie wiem skąd się brało w mojej bardzo jeszcze dziecięcej duszy tyle potężnego odczucia owej tęsknicy tajemnej, która nas przenikała, gdy na wielkiem podwórzu przed dworem odbywała się wypłata wieczorna najemników, a głos dzwonu na Anioł Pański rzucał na kolana i uciszał po bożnie, nieraz więcej niż stugłową, gwarną rzeszę.

O cudne i niezapomniane chwile tajemniczych wzruszeń!

Hanusia lubiła nie tylko opowiadać, ale również wsluchiwać się poważnie w przepowiednie, które nam czytywała z jakiejś starej, poźółkłej książki, Tacia szwaczka, córka szafarki.

A było tam między innymi, że jak Polska zmartwychwstanie, to będzie wielka, potężna, piękna, mądra i dobra, a ludzie swoi i obcy będą się w niej czuli szczęśliwymi.

W tę przepowiednię wierzyliśmy święcie a Hanusia dodawała, że pierwej wojska niebieskie muszą zagnać zpowrotem do piekiel Jancykrysta.

Ale wróćmy do właściwego tematu, to jest do wystaw samych, jako takich.

Wystawa Związku Plastyków w „Bazarze Polskim” przedstawia się w tym sezonie znacznie lepiej, niż lat ostatnich. Przedewszystkiem zwraca uwagę znaczną ilość dużych płócien, co już samo znacznie podnosi jej wartość artystyczną. Przytem z płótnami temi wystąpili najgłośniejsi z naszych malarzy, jak St. Gałek, A. Terlecki, T. Malicki, M. Klaklik, Rykała.

U samego wstępu uderza nasze oczy liczna, przeszło 50 sztuk licząca kolekcja barwnych drzeworytów W. Bieleckiego. Różnorodność tej kolekcji, wśród której mamy moc tematów tatrzańskich, a obok nich z Krakowa i innych miast, oraz z nad morza, przykuwa wzrok na długo sumiennością i subtelnnością rysunku, jak również samym tematem i kolorytem. Miękość tonów, harmonja barw i nieraz niezwykle pomysłowo ujęta kompozycyjność czynią z galerji drzeworytów p. W. Bieleckiego niezwykle cenny zbiór. L'aktywnie, gdyby człowiek miał co kupić (przedewszystkiem miał za co) — to miałby nielada kłopot z wyborem — tak wszystko jest ładne, miłe i artystyczne.

Naprzeciw ściany z drzeworytami ulokował się z kilkunastu płótnami najwierniejszy Tatr i ich piękna „kochanek” St. Gałek. Tym razem do całego szeregu większych prac olejnych z Tatr (Zamarzły Tatr, Czarny pod Kościelecm, Kościelec i Świnica) przybyły prace z nad morza południowego (Capri), jak „Noc nad morzem”, Fale, Capri i t. d. Na pierwszych dominuje szmaragd naszych jezior, na drugich lazur południowego morza. I tu i tam ta sama gra kolorów, to samo życie fali i skały...

Na lewo od Galka ulokował dwanaście swych, jak zawsze bajecznych studjów portretowych Ign. Witkiewicza, przykuwając do nich na długo w zadumie, nad rozwiązaniem ciekawych i zagadkowych problemów, wzrok widza. Obok zawiesił kilkanaście drobnych, dobrze opracowanych rysunkowo prac pejzażowych Barabasz, dalej po raz ostatni prezentuje nam swój dorobek ś. p. Zefir Cwikliński. Piszę po raz ostatni, chociaż zapewne nieraz jeszcze podziwiać go będziemy mogli — bo te, które są na wystawie obecnej, oddał je tam jeszcze za życia swego. Z prac tych najbardziej chwytające za serce — „Okiść”, „Stadko owiec na perci” i t. d. już sprzedano. Przypuszczać należy, że i reszta, a między niemi większych rozmiarów płótno p. t. „Uschnięte świerki” podzieli ten sam los.

Znakomity odtwórca folkloru, popularny przedewszystkiem swemi obrazami na szklenie, których jednak tym razem nie wystawił, Gąsienica-Szostak, dał kilka pełnych życia akwrel, jak: „Odpuść w Zakopanem”, „W odwiedzinie”, „Ku chalupie” (najlepszy) i tryptyk „Z młodą panną jadą”.

Na przeciwległej ścianie ulokowali się: Marjan Klaklik, który, ile że równocześnie urządził osobną wystawę w „Bristolu”, dał tylko trzy prace, pełne cechującego tego artystę naturalizmu. Srodek tej ściany zajął dużemi płótnami T. Malicki, który tym razem zamiast pejzażami tatrzańskimi i ich grozą, uraczył nas jaskrawem słońcem południa. „Brzegi Capri”, dwa pejzaże, noszące tytuł „Willi nad morzem”, „O zachodzie”, „Brzeg” — wszystkie pełne gry barw, o głębokim i soczystym tonie, przenoszą myśl naszą nad Jasny Brzeg, nad lazur morską toni, pod błękit śródziemnomorski. Pejzaże T. Malickiego nęcą naprawdę wzrok i zmuszają do dłuższego zatrzymywania się przed niemi. Jakoby zaprzeczyc chciał temu, że tylko tam na południu jasno i radośnie świeci słońce, wpakował się pod bok T. Malickiemu — wielbiciel pogody słonecznej i słonecznych uśmiechów A. Terlecki ze swemi przepyszniemi płótnami. Jego „Antałówka w zimie” i „Taras w Siarach” głoszą hymn na cześć słońca naszego — polskiego, nęcą jak zwykle subtelnnością rysunku i bajecznym kolorytem. Nie ustępują nim w niczem i inne prace, jak „Jabłoń”, „Zima w Zakopanem” (ciemne świerki, strzelające prostemi, śmigłemi strzałami pni w jasny błękit, na tle rozslonecznionego pejzażu, z tłem ośnieżonych i drgających miliardami skier w słońcu szczytów tatrzańskich). Obok Terleckiego wiszą cztery obrazy Dr. Biruli-Białynieckiego, między którymi „Potok”, „Zima” i z „Roztoki” bezwzględnie należą do lepszych prac tego artysty. Jest naturalnie i Rykała, może jeden z najlepiej wczuwających się w czar przyrody tatrzańskie. Dał on również kilkanaście prac pełnych wyrazu, owianych melancholją, jaka cechuje prace tego artysty. Przejawia się ona przedewszystkiem w „Potoku” (szary, zimowy dzień), w „Gewoncie” i „Zapręgu”. Znany i ceniony zawsze artysta-rzeźbiarz Wojciech Brzega wystawił tym razem trzy prace, a to „Odpoczynek”, „Góral” i „Góralka”. Z jedną pracą rzeźbiarską wystąpił także Rykała. Wystawę uzupełniają ciekawe, o dużej wartości artystycznej wyroby ceramiczne Sobczaka.

Druga wystawa, mieszcząca się w salach Szkoły Przemysłu Drzewnego, dzieli się na dwa, a raczej trzy działy. Z tych dwa pierwsze, w sali dolnej, to prace warszawskich artystów (profesorów i uczniów warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych), oraz wyroby Spółdzielni „Ład”.

Pierwszy dział to drzeworyty, miedzioryty, autolitografie, akwaforty. Wśród tych mamy wiele prac niezwykle cennych i ciekawych, artystów o wyrobionem nazwisku i czegłofnej sławie, jak drzeworyty W. Skoczyłasa, autolitografia Wacława Borowskiego, Franciszka Siedleckiego, Bartłomiejszka (subtelny i bajeczny w kompozycji — „Kozice”), St. Racyńskiego, St. Chrostowskiego. Zwracają uwagę pięknym rysunkiem i kompozycją akwaforty Z. Stankiewiczówny, dalej

kolorowe miedzioryty Marji Duninówny, niezwykle ciekawa w kompozycji autolitografia barwna Obrebskiej p. t. „Zwiastowanie”, cudne w kolorycie, rysunku i pomysle prace Krasnodębskiej-Gardowskiej, dalej M. Byliny, Konarskiej, Kulsiwiczka i Konrada Srzednickiego. Ramy niniejszego artykułu nie pozwalają nam na obszerniejsze zatrzymanie się nad temi pracami. Postaramy się jednak przy najbliższej sposobności powrócić jeszcze do tego tematu.

Z wystawą prac sztuki graficznej połączona jest wystawa wyrobów Spółdzielni „Ład”, o której napiszemy obszerniej w następnym numerze. Wyroby te, to kilimy, makaty, tkaniny gobelinowe i t. d. Jest tam wiele rzeczy niezwykle cennych, niecodziennych i o wysokiej wartości artystycznej. Tkaniny Spółdzielni „Ład” wykonane są według wzorów artystów, poświęcających swój talent temu kierunkowi twórczości artystycznej. Artyści ci, to pp. Grodecka, Lucjan Kintop, Bukowski, Plutyńska, Czaśnicka, Szczepanowska.

Trzeci dział wystawy w Szkole Przemysłu Drzewnego stanowią prace uczniów tej szkoły. Tegoroczna wystawa potwierdza stały rozwój tej placówki przemysłu artystycznego. W dziale rzeźby z kl. prof. Olszowskiego spotykamy wiele prac o dużej wartości artystycznej, wykazujących dużą rozpiętość skali w kompozycji i sposobie wykonania założonego tematu. Dział stolarski (meble) bogaty i ciekawy. Obok rzeczy odbiegających stylem od t. zw. zakopiańskiego, mamy jednak i prace ze stylem góralskim ściśle związane, chociaż o zupełnie nowoczesnym charakterze (kredens). Wystawa prac uczniów niezwykle bogata i ciekawa, zasługuje na to, aby była liczniej przez publiczność zwiedzana.

Karol Kwaśniewski.

Chorzy

na płuca, żołądek, kiszki, niemoc płciową oraz blade młode dziewczęta i chorobliwe osłabione kobiety winne używać tylko

mleczno stodkle płatk owsiane „Extra”

takowe zawierają według analizy aż 16% białka 6,5% tłuszczu i dostateczną ilość witamin.

Fabryka płatków owsianych w Krotoszynie Wilkp.
Przedst. J. NEBENZAHL
Kraków, ul. Zielona 28

Dyplom polski.

Dyplom paryski.

„IKEDA” - Instytut Kosmetyczny

Zakopane, Rynek, dom J. Trybuły.

Racjonalne pielęgnowanie urody podług najnowszych metod Institut de Beaute „KEVA” w Paryżu. Usuwanie wad cery. Najnowsze aparaty. Maski paryskie i wiedeńskie. Okłady parafinowe. Farbowanie brwi i rzęs.

Zygzaki.

Współwinni...

— Jak to było z tym zegarkiem?... — pyta sędzia oskarżonego o kradzież zegarka.

— Ano, to było tak: — ja siedłem ulicą, a zegarek szedł w oknie. Jakiśmy się zobaczyli, tak i poszliśmy dalej razem...

A wszystkiemu winna była okazja.

Ileż takich okazji dają nasi mili goście różnym lotrzykom i amatorom cudzej własności, cierpiącym na „kleptomanję” — pozostawiając okna, a czasem całe mieszkania i domy otworem. Rok rocznie, proszeni o to przez tut. Komisariat P. P., poruszamy ten temat, apelując do gości i właścicieli domów, o zamykanie w pewnych porach okien — nic jednak nie pomaga, a doniesienia do policji o kradzieże przez otwarte okna mnożą się, przyprowadzając władze bezpieczeństwa o kłopot wyłapywania lotrzyków.

Ostatno n. p. doniesiono o kradzieży pewnej, na całe szczęście stosunkowo niedużej kwoty. Przy dochodzeniu okazało się, że cały dom był otwarty, że niemal wszystkie drzwi od pokojów i okna również, i że w całym domu nikogo nie było. Dziwnym i dziwnie dobrodusznym był tym razem lotrzyk, który mając sposobność do wyniesienia wszystkiego co cenne było, zabrał tylko kilkadziesiąt złotych, pozostawiając biżuterję i inne cenne drobiazgi. Podobnych wypadków notują kroniki, a raczej dziennik podawczy tut. Komisariatu, dziesiątki...

Winnymi tych zbrodni i przestępstw są naturalnie ci, co ich się dopuścili — ale kto jest zbrodni tych współwinowajcą?!

Wszyscy ci, którzy lekkomyślnie, nie zastanawiając się nad następstwami, opuszczając dom na dłuższy nieraz czas w ciągu dnia, czy nocy, pozostawiają okna i drzwi na ścieżaj, — kusząc przechodzącego do zajrzenia w tajemki domowego zacisza. Cóż więc dziwnego, że przechodzący, a o niezbyt subtelnem poczuciu prawa cudzej własności — zajrzy i coś niecoś, czego mu brak, zabierze...

Jakież łatwy sposób ma później taki lotrzyk obrony! Powie, tak jak i ten przywłaszczyciel ze-

garka — „poszliśmy razem” — i ostatecznie, przy karaniu go, sąd uwzględni okoliczności łagodzące — w tym wypadku — sposobność i wymierzy karę łagodną...

Łącznie z nim powinien być karany również i współwinnym zbrodni, czy przestępstwa — to jest ten, co daje okazję — pozostawiając okno otwarte i w rzeczy samej karany bywa w stracie, jaką ponosi...

Zamykając więc okna — opuszczając mieszkanie — i — „nie wódzcie na pokuszenie” — aby zaś nie spotkał was zarzut współwinnych zbrodni...

Kolka.

Dział Tatrzański

Z prasy taternickiej: „Taternik“ nr. 1—2 1930 r.

Młodsze pokolenie taternickie długo stało zdala od oficjalnych sfer turystycznych; ale w ostatnich latach sytuacja się zmieniła i to młode pokolenie dziś wodzi prym, ono redaguje też stary, ostatnio prowadzony przez nieodżałowanego śp. Mieczysława Świerza, organ taterników. Zresztą to młode pokolenie nie jest już dziś najmłodszym, już zjawiają się nowe nazwiska (śród których z radością widzimy rodowitych Zakopian, dotychczas nieco stroniących od Tatr i taternictwa), które głównie figurują na opisach nowych dróg czy przejęć; młodzi „conquistadorzy” sami opisuja i definiują swe drogi. (W związku z tem b. godny polecenia artykuł I. K. Dorawskiego „O opisach nowych dróg” — w nr. 2.)

Ten wzmógłony ruch taternicki, ta inwazja na najtrudniejsze problemy tatrzańskie, wywołuje liczne troski o ideologię taternictwa powojenne, troski, które napróżno uilowano zaspokoić od 1925 szeregiem prób formułowania tej ideologii (I. G. Pawlikowski, Świerz, M. Sokolowski). Ta troska — to świadectwo żywotności idei taternickiej, świadectwo głodu jakiegoś ideału, jakiegoś celu, ku któremu skierowane byłyby wszystkie wysiłki taternika. Ideologię próbuje formułować Zaremba (w nr. 1); o nią chodzi też I. A. Szczepańskiemu (w art. „O Zamarłą Turnię”), zacepia też o nią W. Stanisławski („Zrobiliśmy Małą Śnieżną”).

Żywo prowadzona też jest kronika; oprócz spraw wewnętrznych znajdzie się tu miejsce na wiadomości czy to o filmach alpinistycznych, czy o niemieckiej wyprawie w Himalaje. Natomiast zawód sprawiają recenzje; razi ironiczno-polemiczny ton (barwny i żywe opisy zimowych przygód pięciostawiańskich pióra p. Midowicza określono jako sui generis chęć reklamowania swych czynów!); szacowny organ P. T. T. „Wierchy” niczem też nie zasłużył na tak zjadliwą krytykę; może to zemsta za złośliwy ton, w jakim niby w „Wierchach” wyrażono się o „Taterniku”.

j. r.

Na marginesie dziejów górnictwa starotatrzańskiego.

Miło jest ujrzeć w poważnym warszawskim miesięczniku „Hutnik” (numer z 20 lipca 1930), wśród różnych artykułów o wydajności nagrzewnic, walcarkach czy żeliwie, miły artykuł o „Górnictwie i hutnictwie żelaznym w Tatrach”. Miło jest go przeczytać, gdyż w przeciwieństwie do wszystkich tych fachowych rozpraw, nasz artykuł nie ma żadnych względów praktycznych na celu. Nie chodzi wcale o eksploatację Tatr. Górnictwo tatrzańskie — pisze autor tego artykułu, wyborny znawca tych spraw dr. Olszewicz — „ma znaczenie wyłącznie historyczne”. Stanowi ono odrębną epokę w dziejach Podhala, epokę, która taki wpływ wywarła czy to na kształtowanie się stosunków, czy też nawet na słownictwo polskie na Podhalu.

Jeżeli chodzi o ogólne dzieje gospodarki górniczo-hutniczej na Podtatrzu, to posiadamy już całą literaturę; wiele pozycji zestawia w swym artykule dr. Olszewicz. O materiałach archiwalnych mówił ongiś na konferencjach tatrzańskich (w maju 1929 w Krakowie) dr. Dobrowolski. Natomiast dr. Olszewicz porusza jeszcze inną i to nie cierpiącą zwłoki sprawę. Sprawę zbadania i opisania istniejących jeszcze dziś, śladów sztolni w Tatrach. (Niektóre sięgają jeszcze kilkanaście metrów w głąb ziemi.) Nie cierpiącą zwłoki jest to sprawa, bo zmurszałe „stemple” długo nie wytrzymają, nie podparte kurytarze wałają i zasypują się. Potem już tylko pamięć o górnictwie tatrzańskim zostanie...

Dobrze się stało, że artykuł dr. Olszewicza ukazał się właśnie w „Hutniku”. Studja nad dziejami górnictwa tatrzańskiego wymagają nakładów pieniężnych, a któż ma je udzielić, jak nie te sfery, w ręku których dziś spoczywają losy polskiego górnictwa i hutnictwa, posiadającego tak dawne, świetne tatrzańskie tradycje?

j. r.

Sport w Zakopanem.

Wyścig Tatrzański.

W niedzielę, dnia 24 sierpnia b. r. odbędzie się na szosie do Morskiego Oka III-ci Międzynarodowy Wyścig Tatrzański. Kto wielkie to święto sportu automobilowego, zarządzane od czterech lat przez Krakowski Klub Automobilowy, widział lat poprzednich, temu nie trzeba w barwnych słowach przedstawiać uroku, jaki w niem się mieści. Kto go nie widział, dla tego zawsze mało będzie słów. To trzeba zobaczyć, to trzeba przeżyć...

Tegoroczny Wyścig Tatrzański ma jeszcze większe znaczenie i na jeszcze większą skalę zor-

ganizowany został, albowiem dzięki uchwale Międzynarodowego Klubu Automobilowego został on zaliczony do programu europejskich wyścigów górskich, o zaszczytny tytuł Mistrza Górskiego Europy. Według regulaminu ustanowionego przez A. I. A. pod uwagę w walce o ten tytuł będą brane wyniki 10-ciu następujących wyścigów: 11 maja, Czechosłowacja, Wyścig górski Zbraslav—Jiloviste; 29 czerwca, Włochy, Cuneo—colle della Maddalena; 12 lipca, Anglja, Shelsley Walsh Hill; 10 sierpnia, Szwajcaria, Klausen; 17 sierpnia, Niemcy, A. D. A. C. Bergrekord koło Freiburga; 24 sierpnia, Francja, Mont-Ventoux; 24 sierpnia, Polska, „Wyścig Tatrzański”; 14 września, Austria, Semmering; 21 września, Węgry, Svab; 29 września, Rumunia, Feleac.

Aby zostać klasyfikowanym w Mistrzostwie Górskim Europy, zawodnicy muszą startować na wozie tej samej marki przynajmniej w połowie wyścigów, zajmując jedno z pierwszych miejsc, dla których regulamin przewiduje specjalną punktację. Z wykazu kolejności, podanej powyżej, wyścigów górskich, „Wyścig Tatrzański” znajduje się już w drugiej połowie, czyli, że jest już jednym z końcowych. To daje mu pewną przewagę, o ile chodzi o liczniejszy udział zawodników, gdyż liczyć się trzeba z tem, że kto nie brał udziału w pierwszej połowie rozgrywek, a będzie chciał się ubiegać o mistrzostwo Europy, siłą konieczności będzie musiał brać udział w naszym „Wyścigu”. To, że równocześnie w tym samym dniu odbyć się ma wyścig we Francji, nie powinno wpłynąć na frekwencję zawodników, gdyż do Francji pojedzie najprawdopodobniej zachodnia, a do nas środkowa Europa, t. j. Niemcy, Czesi, Węgrzy, Austriacy, Rumuni itd. Jaki będzie udział zawodników zagranicznych, dziś trudno jeszcze określić, gdyż zgłoszenia zwykle wpływają dopiero w ostatniej chwili, można być jednak pewnym, że znacznie większy, niż lat poprzednich. To samo można z bezwzględną pewnością powiedzieć i o zjeździe gości — widzów, na tę uroczystość. Kto pamięta i był uczestnikiem zawodów lat ostatnich, ten dobrze sobie zdaje sprawę z ruchu, jaki w Zakopanem w związku z tą imprezą panuje. W tym roku już nie na setki, ale na tysiące liczyć zapewne będziemy samochody, dające szosą ku Morskiemu Oku.

Szczegółów programu nie podajemy na tem miejscu, gdyż zbyt wiele zabrałoby to miejsca, pozwolimy sobie jednak przypomnieć naszym czytelnikom parę dat z lat poprzednich dla możliwości zorientowania się w szansach naszych polskich zawodników, na zwycięstwo tegoroczne.

Kategoria wozów sportowych, klasa B. w roku 1927, p. E. Wentzel Mossau na wozie Mercedes-Benz w czasie 7 min. 2 sek. (rekord trasy w tej kategorii i klasie). W klasie C. r. 1927 p. W. Zarkzeński na wozie marki „Chrysler” w czasie 8 min. 24”8, w roku 1928 p. W. Kellerman na wozie marki „Stutz” w czasie 7 m. 38”12 (rekord trasy w tej kategorii i klasie); w r. 1929 p. Zmigród na wozie marki „Dodge” w czasie 8 m. 28”94. W klasie D. w r. 1927 p. S. Szwarcztajn na wozie marki „Austro-Daimler” w czasie 7.40”, w roku 1928 tenże na wozie marki „Bugatti” w czasie 6.28”18 (rekord trasy w tej kat. i klasie). W roku 1929 p. H. Weinschenk na wozie marki „Tatra” w czasie 6.44”. — W klasie E. w roku 1927 p. B. Frühling na wozie „Steyer” w czasie 8.31”4; w r. 1928 p. Vermirowski na wozie marki „Tatra” w czasie 7.14”82, w roku 1930 tenże w czasie 6.58”51 (rekord trasy w tej klasie). — W klasie F. w roku 1927 p. Dr. R. Vetterli na wozie marki „Bugatti” w czasie 7.44”4, w roku 1928 p. W. Bogucki na wozie marki „Bugatti” w czasie 9.20”30, w roku 1929 p. A. Januszkowski na wozie marki „Alfa Romeo” w czasie 7.31”28 (rekord trasy w tej kategorii i klasie). — W klasie G. w roku 1927 p. Wysocki na wozie marki „Fiat” w czasie 10.41”6, w roku 1928 p. J. Meyer na wozie marki „Fiat” w czasie 8.22”55, w roku 1929 p. F. Schmidt na wozie marki „Amilcar” w czasie 6.41”38 (rekord trasy w tej kat. i klasie).

Kategoria wozów wyścigowych, klasa C. w r. 1928 p. L. F. Ks. Liechtenstein na wozie marki Graf & Stift w czasie 6.28”68, w roku 1929 p. H. Liefeldt na wozie marki „Austro-Daimler” w czasie 6.16”91. — W klasie D. w roku 1927 p. H. Liefeldt na wozie marki „Austro-Daimler” w czasie 6.48”6, w roku 1928 p. H. Liefeldt na tymże wozie w czasie 6.02”33 (rekord trasy w tej kat. i klasie), w roku 1929 p. S. Szwarcztajn na wozie marki „Bugatti” w czasie 6.32”39. W klasie E. w roku 1928 p. J. Ripper na wozie marki „Bugatti” w czasie 5.47”41 (rekord trasy w tej kat. i klasie oraz dotychczasowy rekord ogólny trasy), w roku 1929 p. J. Ripper na tymże wozie w czasie 6.5”69. W klasie G. w roku 1927 p. A. Kapliński na wozie marki „Fiat” w czasie 7.59”4 (rekord trasy w tej kat. i klasie), w roku 1928 p. J. Meyer na wozie marki „Fiat” w czasie 8.25”41.

Jak z danych powyższych wynika, najlepsze czasy dnia w ostatnich dwu latach, t. j. od chwili ustanowienia tej imprezy jako międzynarodowej i od czasu ufundowania przez K. K. A. i Zakopane „Wielkiej Nagrody Przechodniej” (bardzo cennej tak pod względem materialnym, jak i artystycznym wazy srebrnej z XVII wieku) uzyskał p. Jan Ripper. Gdyby przy zwycięstwie udało mu się i w tym roku utrzymać — waza przeszłaby na jego własność.

Charakterystyczną inowacją tegorocznego „Wyścigu Tatrzańskiego” jest wprowadzenie za przykładem zagranicy nagród pieniężnych, w ogólnej sumie ponad 20.000 złotych.

Czy prenumerujesz już organ Z. P. Z.
„ZAKOPANE”?

Każda mądra głowa — pije
Cognac Meukow'a
Jan Hertzberg, Repr.
Foksal 17 — Warszawa.

„Cracovia” w Zakopanem.

W niedzielę, 10 sierpnia Zakopane sportowe przeżywało niezwykle emocjonującą chwilę. Niestety niepogoda i ulewny deszcz zepsuł tę chwilę i stosunkowo nielicznym, a zapalonym miłośnikom sportu piłkarskiego, nie odebrał ochoty i odwagi od moknięcia dwugodzinne na prymitywnym boisku R. K. S. „Gewont”, który był gospodarzem i organizatorem i który okazał jeszcze więcej odwagi, jak ci, co narażali się na moknięcie. Stanać bowiem do walki z mistrzem Polski (choć się ma tytuł mistrza Podhala) — to rzeczywiście wielka odwaga, za którą należą się władzom tego klubu słowa uznania. Sprowadzenie bowiem do Zakopanego najlepszej w Polsce drużyny piłkarskiej, pokazanie jej nie tylko zawodnikom „Gewontu”, ale i publiczności, która nie ma możliwości podziwiania mistrzowskiej gry w piłkę nożną na boiskach stołecznych — to nie mała zasługa i trzeba ją bezapelacyjnie zapisać na korzyść „Gewontu”.

Mecz niedzielny, odbywający się w fatalnych warunkach atmosferycznych, należał do szeregu ciekawszych imprez sportowych na terenie Zakopanego i naprawdę żalować należy, że deszcz ograniczył liczbę widzów do zaledwie jakichś dwu setek. Rozpoczęto go niedługo po godzinie piątej. Z jednej strony stanęli do walki białoczerwoni („Cracovia”) w pełnym swym składzie, a więc z Otfinowskim w bramce, Lasotą i Zastawniakiem w obronie, Ptakiem, Kwiecińskim i Jawornikiem w pomocy, a z groźnymi Sperlingiem, Kossokiem, Mitusińskim, Malczykiem i Czarnikiem w napadzie — z drugiej czerwoni (Gewont) z Szczurkiem w bramce, Galowiczami w obronie, Rychlikami i Bigoszem w pomocy, a Górskim, Rafalkiem, Kolasą, Godulą i Koroną w napadzie.

Na sygnał sędziego, którym był p. Giewartowski, rozpoczęto walkę. Inicjatywę z miejsca obejmuje „Cracovia”. Piłką manewrują między sobą, omijając zrećnie „czerwonych” Kossok i Sperling, który w trzeciej minucie pakuje pierwszą piłkę w bramkę „Gewontu”. Mija zaledwie dwie minuty, a już Malczyk usadawia ją po raz drugi. „Gewont” zrywa się do obrony, lecz wysiłki jego próżne, bo znakomity, atletycznej budowy Kossok pakuje piłkę raz po raz w bramkę. Pierwszy strzał jego pada w minucie 8-ej, drugi w 11-tej, trzeci w 16-tej z podania Sperlinga. Mija znów minuta, a piłkę dostaje środek napadu w osobie Mitusińskiego, który strzela zdaleka. Piłka trafia w słupek bramki i odbiwszy się od niego, grzęźnie jako szósty goal na korzyść „Cracovii” w bramce przeciwnika. Nie koniec jednak na tem — do pauzy jeszcze daleko, a bramki sypią się jak z rogu obfitości. Następną, w 19-tej min., strzela znów Kossok, poczem w 20-tej ładuje ją w bramce z cornera Sperling. „Gewont” nie daje jednak za wygraną i broni się jak może — ale cóż znaczą dobre chęci wobec znakomitej techniki przeciwnika. Gra jego, pełno kombinacji i finezji, popartej rutyną, drużogocę wszystkie naogół chaotyczne kombinacje „Gewontu”. Mimo to upływa 10 minut, zanim padnie następny strzał Kossoka w bramkę przeciwnika, a po nim w 32-ej minucie Malczyka, w 33-ciej Czarnika i wreszcie w 34. i 37. znów Kossoka. Ostatecznie do pauzy rezultat gry przedstawia stosunek bramek 13:0, na korzyść „Cracovii”. Z tych 13 bramek sam Kossok strzelił 7 bramek. Po pauzie sytuacja nie zmienia się, mimo zmiany boiska i „Cracovia” w dalszym ciągu siedzi na połowie i pod bramką „Gewontu”. Mimo to „Gewont” dochodzi parę razy do głosu i próbuje ataków na bramkę „Cracovii”, dając parę strzałów, które jednak bajeczny bramkarz „Cracovii” unicestwia bez większego trudu. W drugiej połowie gry, pierwsza bramka pada w 3. min. z dalekiego strzału Ptaka, poczem mija 10 minut bezowocnych wysiłków „Gewontu”, aby uzyskać choć jeden punkt honorowy. W 13. min. z ładnego podania Czarnika lokuje piłkę w bramce „Gewontu” środzkowy napastnik Mitusiński, poczem w odstępach 3-minutowych padają znów dwa celne strzały Kossoka. „Gewont” zrywa się jeszcze raz do ataku, atak jego unicestwiają bądź obrona, bądź bramkarz. Tak mija 6 minut, po których Mitusiński strzela goala w 32., a w 37. min. dochodzi do głosu znów zwynny, ruchliwy i groźny Kossok. Serję bramek dla „Cracovii” zamyka w 42. min. Malczyk. Sędzia odgwizduje mecz — zakończony dla „Cracovii” stosunkiem 21:0 bramek.

Przemoczeni gracie po wzniesieniu okrzyków wzajemnej czci udają się do szatni — boisko tak ruchliwe przed chwilą pustoszeje. Gdyby tak sromotną klęskę poniósł który z klubów ligowych, a nawet z A. czy B. klasy, użylibyśmy wyrazu, że nad opustoszałym boiskiem unosił się duch klęski i w dzikim uśmiechu złośliwości, szczyrzył zęby za schodzącymi z boiska zwycięzcy. W tym wypadku przeciwnie — za graczami „Gewontu” i organizatorami tego meczu — mimo „sromotnej”, ale i zaszczytnej przegranej, płynęły z boiska słowa uznania i podziękii tej garści, której dzięki inicjatywie „Gewontu” dozwolono przez blisko dwie godziny podziwiać wspaniałą grę „Cracovii”.

Na korzyść obu klubów przyznać trzeba, że grały po gentlemenku, unikając wszelkiej brutalności. Dla zawodników „Cracovii” gra na boi-

sku naszym była równocześnie ciężką próbą. Przyzwyczajeni bowiem do dużych boisk, byli niezwyczajnie w grze skrępowani ciasnotą, co im niejednokrotnie nie pozwoliło rozwinąć ataku w całej pełni. W rezultacie tego, piłka częstokroć zbyt silnie podawana, miała właściwy cel, zmuszając graczy do nowych kombinacji. Bramkarz „Cracovii“ miał stosunkowo tak mało do roboty, że mógł sobie w drugiej połowie gry, gdy deszcz puścił się na dobre, pozwolić na chronienie się pod parasolem. Bramkarz „Gewontu“ miał ciężki orzech do zgryzienia — robił co mógł i obronił nawet kilkanaście bramek wcale ładnie. Gdyby nie to, stosunek przedstawiałby się znacznie jeszcze gorzej.

Gościna „Cracovii“ w Zakopanem i te dwieście osób na boisku w czasie ulewy — pozwalają przypuszczać, że gdybyśmy mieli solidne boisko i urządzić mogli w sezonie letnim częścię tego rodzaju mecze gościnne, to tem samem ożywiłbyśmy znacznie program imprez sportowych w lecie i gościom naszym dalibyśmy nową atrakcję, których w porze letniej naogół tak mamy mało.

Spalone zawody. W dniach 9 i 10 bm. miały się odbyć w Zakopanem na małym Stadjonie Komit. Imprez Sportowych i pod tegoż Komitetu egidą, pierwsze w Zakopanem zawody lekkoatletyczne. Niestety z powodu ulewnego deszczu nie mogły się one odbyć i zostały odłożone na później. Odbyła się wprawdzie w sobotę po południu część, jak rzuty kulą, bieg pań na 60 m, do finishu jednak nie doszło, gdyż fatalna aura nie pozwalała na to.

Robotniczy zjazd i wyścig kolarski. W dniach od 16 do 22 b. m. odbędzie się w Zakopanem ogólnopolski robotniczy zjazd kolarski, połączony z wyścigiem kolarskim na trasie Zakopane—Morskie Oko. Wyścig ten odbędzie się w niedzielę, 17 b. m. Start i meta wyścigu przy ul. T. Kościuszki (Marszałkowskiej). Trasa biegu liczy tam i z powrotem 62 km. Spodziewany jest bardzo liczny udział zawodników z całej Polski. W następnych dniach uczestnicy zjazdu urządzić będą wycieczki w góry, które prowadzić będzie p. poseł Dubois.

MIÓD

czysty pszczelny kuracyjny
i zwykły gwarantowany, z pa-
siek swoich członków, poleca

w różnych ilościach i po przystępnych cenach

SPÓŁDZIELNIA „RÓJ“

LWÓW, ul. Blacharska 20

Dla odbiorców w większej ilości Spółdzielnia
na żądanie wysyła próbkę.

Kronika.

Podziękowanie. Dyrekcja Związku Przyjaciół Zakopanego uważa sobie za miły obowiązek podziękować jak najserdeczniej p. Egonowi Petriemu za łaskawy współudział w koncercie symfonicznym naszej orkiestry, — współudział zupełnie bezinteresowny. Przez to nie tylko wyświadczył tej orkiestrze wielki zaszczyt i powiększył jej prestige, ale też przyczynił się znacznie do ugruntowania jej bytu, niestety, bardzo jeszcze problematycznego.

Zwracamy uwagę na ogłoszenie zamieszczone na pierwszej stronie, w sprawie Wystawy Graficznej i tkanin w Szkole Przemysłu drzewnego. Wystawa ta, o której nieco obszerniej, ale i tak za skąpo, jak na to zasługuje, piszemy w osobnym artykule, będzie otwarta jeszcze tylko do 20 b. m. Radzimy więc wszystkim, którzy jej jeszcze nie zwiedzili, do wykorzystania tych ostatnich dni. Przy okazji zwiedzania wystawy graficznej i Spółdzielni „Lad“, radzimy zwiedzić również wystawę prac uczniów Szkoły Przemysłu drzewnego, mieszczącej się w tym samym budynku na pierwszym piętrze.

Z muzyki. Ostatni koncert naszej orkiestry symfonicznej, na którym wystąpił wspólnie z nią znakomity, a nam tak drogi, pianista Egon Petri, był jednym wielkim świętem muzyki. Sala teatralna „Morskiego Oko“ dawno już nie widziała takich tłumów. Wszystkie miejsca były wysprzedane, tak że musiano dostawić jeszcze dwa rzędy krzeseł. Gościnnie i łaskawy, bo bezinteresowny, na rzecz naszej orkiestry występ p. Petriego, jest najlepszym dowodem, że nasza orkiestra i jej kierownik p. Furmański, to nie byle jaka taka, ale rzeczywiście pierwszorzędną orkiestra „symfoniczna“. Zdecydowanie się p. Petriego na wspólny występ, na odegranie z towarzyszeniem orkiestry słynnego i wspólnego 5-tego koncertu fortepianowego Es dur L. v. Beethovena, to wydanie świadectwa dojrzałości naszej orkiestry i jej kierownikowi. Ostatni wtorkowy koncert, podnoszący niezwykle prestige orkiestry, zapoczątkuje, jak przypuszczamy, nową erę w jej istnieniu i rozwoju i że na dalszych jej występach gromadzić się będą zapewne znacznie liczniejsze, jeżeli już nie tak liczne, jak na koncercie p. Petriego, rzesze publiczności. Dyrekcja orkiestry, w osobie niestrudzonego jej inicjatora p. prof. Seeliba, czyni usilne starania, aby i na najbliższych wieczorach muzycznych zapewnić sobie udział wybitnych muzyków — być może, że zachęcenie dobrym przykładem p. Petriego, nie odmówią oni nam tej pomocy i swym współudziałem w występach naszej orkiestry dopomoga do jej utrzymania i dalszego rozwoju. Ostatni wtorkowy program koncertu symfonicznego zawierał same wysoce wartościowe rze-

czy, jak Beethovena: Uwerturę „Leonora“ Nr. 3, P. Czajkowskiego: Symfonia VI (Patetyczna Cz. VI. Adagio) i A. Dworka: Symfonia „Z Nowego Świata“ Cz. I, które wykonała orkiestra, a wreszcie Koncert 5-ty Beethovena, który wykonał, jak to już zaznaczyliśmy, z towarzyszeniem orkiestry p. Egon Petri. Nie zatrzymując się nad grą p. Petriego i nie poddając jej krytyce, czy analizie, gdyż czujemy się zbyt mali, aby głos nasz miał jakikolwiek znaczenie — przyznać musimy, że orkiestra, mimo treny, jaka cały zespół, wraz z panem kapelmistrzem Furmańskim, był w tym dniu z racji udziału p. Petriego opanowany, wywiązała się z wziętego na swe barki obowiązku jak najlepiej, a szczególnie w Symfonii Dworka. Wyrażając na tem miejscu hołd i podziękowanie imieniem całego intelektualnego i muzycznego Zakopanego p. Egonowi Petriemu za jego łaskawy udział w koncercie, stwierdzamy olbrzymie znaczenie tego czynu obywatelskiego, który oby znalazł licznych, dla dobra czystej muzyki i podniesienia ogólnego poziomu kultury, naśladowców. Jak wielkie zainteresowanie wzbudził ostatni koncert p. Petriego i naszej orkiestry, dowodem to, że był na nim cały kwiat naszej inteligencji i cały świat muzyczny, stałe, czy czasowo w Zakopanem bawiący, z pp. dyr. Emilem Młynarskim, Karolem Szymanowskim, Münzem, Kazurą i t. d. i t. d. na czele.

Wycieczka studentów amerykańskich. Bawi w Zakopanem, mieszkając w „Bristolu“, liczna, 26 osób licząca, wycieczka studentów Polaków z Ameryki. Uczestnicy, którym towarzyszy młody pan Paryski, urządzają liczne wycieczki piesze w Tatry, w celach krajoznawczych.

Otwarcie Czytelnicy Robotniczej Koła T. S. L. Dnia 15 b. m. odbyło się uroczyste otwarcie i poświęcenie lokalu Czytelnicy Robotniczej Koła T. S. L. im. Stefana Żeromskiego w Kamieniołomach Tatrzaskich. Na program zostały złożone: uroczysta msza święta w kościele parafialnym, po nabożeństwie pochód członków Koła z orkiestrą do kamieniołomów, a wreszcie w godzinach południowych uroczyste poświęcenie lokalu Czytelnicy. Nowej placówce kulturalno-narodowej życzyć należy jak największego powodzenia. Oby rozwijała się dla dobra i przyszłości Ojczyzny.

Posel meksykański w Zakopanem. Przybył do Zakopanego na kilkunastodniowy pobyt poseł meksykański p. Rudolf Nerva. Pan Posel zamieszkał w „Bristolu“.

Nasze lokale rozrywkowe, a więc Karpowicz (obecnie Adolf Gaugusch), Morskie Oko i Trzaska, a także Jaszczurówka, czynią co tylko można, aby naszym miłym gościom uprzyjemnić pobyt w Zakopanem. We wszystkich tych lokalach mamy więc tym razem naprawdę wysokiej wartości programy atrakcyjne (kabaretowe). Przyznać trzeba, że bezapelacyjnie obecnie najlepiej przedstawia się on u Karpowicza, gdzie popisują się na wieczornych dancingach, a w soboty i niedziele także po południu, bajecznie wygimnastykowane, akrobatyczny duet Costas. Ich produkcje zdumiewają nie tylko karkołomnością, ale na równi kompozycją, zręcznością i pięknością. Charakter wybitnie egzotyczny, posiada ory. trio hawajskie, które pokazuje nam tak tańce, jak śpiewy i muzykę hawajską. Wybitnie folklorystyczny charakter tych produkcji, wnosi do programu u Karpowicza niezwykle ciekawy pierwiastek. Programu dopełnia młoda, a już wiele obiecująca tancerka, Olga Arbanówna. W „Morskiem Oku“ zgrabna, miła pełna wdzięku Corelli, taicami klasycznymi, a Werner i przemila Georgette duetem akrobatycznym, emocjonują gości swymi wysoce estetycznymi produkcjami. Zaangażowany na kilka dni popularny polski humorysta Odrobiński, wesółymi piosenkami i kawałami pobudza salę do śmiechu. Tego samego ze znacznie większym powodzeniem dokonywa u Trzaski sympatyczny, dowcipny i umiejący znakomicie nawiązywać kontakt ze salą, Staruszkiewicz.

Benefis w „Morskiem Oku“. Sympatyczny zespół orkiestralny dancingu „Morskie Oko“ The Weinrothe Jazz, urządził w czwartek, 21 b. m., swój benefis, na którym, wobec upływającego sezonu i złączonego z tem wyjazdu jego z Zakopanego, chce się pożegnać z licznymi rzeszami swych zwolenników. Wieczór, jakkolwiek o charakterze pożegnaniowym, nie będzie miał nic z tym zwykle smutnym obrzędkiem wspólnego, — przeciwnie, przesycony będzie humorem, żartami i wieloma, jak zwykle, najróżnorodniejszymi niespodziankami, — a ile, że gospodarzami będą wtedy nasi muzycy, liczyć należy, że muzyka rozbrzmiewać będzie bez końca od wieczora aż do rana, zmuszając gości do froterowania parkietu aż do upadłego.

Nowoczesny zbójnik tatrzański. We czwartek, 11 sierpnia pewne towarzystwo (jeden pan i trzy panie), powracający Karbem między Małym a Dużym Kościelcem w porze południowej, zostali w pewnym miejscu napadnięci przez jakiegoś, podobno wcale sympatycznie i niezgorzej ubranego, młodego człowieka, który, steroryzowawszy towarzystwo wyciągniętą w kierunku jego, łufą rewolweru, zażądał odrzucenia posiadanych przy sobie pieniędzy i biżuterji. Steroryzowani turyści zastanowili się do rozkazu i złożyli u stóp „nowoczesnego zbójnika tatrzańskiego“ 80 zł, dwa złote zegarki, bransoletę złotą, sygnet. Po złożeniu tego okupu rzezimieszek kazał się towarzystwu pospiesznie oddać, sam zaś zniknął gdzieś wśród załamów skal. Zawiadomiona o tem niezwykłym wypadku Policja wysłała w góry parę patroli, które jednak na ślad dowcipnego złodziejzaka nie wpadły, a równocześnie rozesała za nim listy gończe. I te wydały pożądaný rezultat, gdyż rzezimieszka przyaresztowano, na podstawie rysopisu, w Krakowie w dniu 13 bm. Jak się okazało,

jest nim znany dobrze policji krakowskiej, a mający już za sobą dość bogatą przeszłość Pawlik Władysław, lat 26. Znalezione przy nim oba zegarki, sygnet oraz bębnekowy rewolwer, bez nabo, którym straszył turystów na Kościelcu. Wiadomość o aresztowaniu Pawlika powinna wpływając uspokajająco na niektórych z pomiędzy wycieczkowiczów, którzy, znajdując się pod wrażeniem tego wypadku, z lękiem w góry chodzili i tam wszędzie czuli bliskość „nowoczesnego zbójnika tatrzańskiego“ — niepotrzebnie nawet alarmując Komisariat P. P.

Tragiczny wypadek w górach. W niedzielę, 10 sierpnia przy fatalnych warunkach atmosferycznych, wśród ulewnego deszczu, a w górach śniegu i wiatru, liczne towarzystwo turystyczne, składające się z 10-ciu osób, wybrało się ze Stawu Pogorzelskiego, przez góry, w drogę powrotną do Zakopanego. Turyści szli przez Żelazne Wrota ku Kaczej Dolinie. Na Spadach Gerlachowskich, już pod wieczór, rozszalała się zademka śnieżna, która doprowadziła niemal wszystkich turystów do zupełnego wyczerpania sił. Najwięcej zżubne skutki pogody odczuł prof. Duchiewicz, który do tego stopnia opadł ze sił, że towarzysze musieli go w pewnym, możliwie najwygodniejszym miejscu, otulonego w koce i nakrytego namiotem pozostawić na noc, a sami ratować siebie. O położeniu, w jakim znaleźli się turyści, świadczy fakt odmrożenia przez parę osób nóg i rąk. Prof. Duchewicza pozostawiono z myślą, że z Roztoki, dokąd śpieszyli turyści, zawiadomiją Tatr. Ochotn. Pogotowie Ratunkowe, a to udzieli im szybkiej pomocy. I tak się też stało. Zawiadomione w nocy z niedzieli na poniedziałek Pogotowie wyruszyło skoro świt w składzie: pp. Józef Oppenheim, Marusz, Stan. Gaśienica z Lasu, Jan Ceberniak, Andrzej Wawrytko, Stan. Roj, Józef Stopka i Maciej Zajackowski i dotarło pod wieczór w poniedziałek do miejsca, gdzie miał się znajdować prof. Duchewicz. Ku niemiłemu zdziwieniu, a następnie przerażeniu znaleziono go jednak już nieco poniżej tego miejsca, leżącego na głazach, martwego. Jak się zdaje śp. prof. Duchewicz, przeceniając swoje siły, musiał opuścić bezpieczne i zacisne schronienie, w którym go towarzysze pozostawili, z myślą ratowania się o własnych siłach. Te jednak odmówiły mu widocznie posłuszeństwa, a nadmierny wysiłek i prawdopodobnie fatalne w dalszym ciągu warunki atmosferyczne spowodowały atak serca i śmierć. Zwłoki śp. prof. Duchewicza sprowadzono do Roztoki, a stąd do Zakopanego, gdzie je w śróde złożono na wieczny spoczynek na miejscowym cmentarzu. Śp. prof. Duchewicz liczył lat 39 i był profesorem gimn. w Jarosławiu.

Trup na Boczaniu. W poniedziałek, 11 bm. pasący na Boczaniu było pasterze, napotkali w młodniku, leżące twarzą ku ziemi zwłoki jakiegoś mężczyzny. Zwłoki były już w stanie częściowego rozkładu, tak że nie można ich zidentyfikować, tem bardziej, że nie znaleziono przy nich żadnych dokumentów. Znaleziony opodal zwłok skadany nóż i ślady uderzeń i ran na głowie i twarzy przemawiają za tem, że nieboszczyk padł ofiarą morderstwa. Stan zwłok wskazuje, że leżały one już tam blisko dwa miesiące.

Jak nie powinna wyglądać rewja, pokazali nam w sobotę, 9 bm. pp. Szewczyńska, Nela Grabowska, Rellowna, Gołębiowski i tow. Program przestarzały, gra bez humoru, werwy i wyrazu, za wyjątkiem jednej panny Rellowny, nie mogły sprawić dodatniego wrażenia, nawet na tej garści osób, które w zaufaniu na salę przybyły. Nie rozumiemy, jak można z takim programem mieć odwagę przyjechać do Zakopanego. Co uchodzi w różnych Pipidówkach, to nie racja, że może ujść i w... Zakopanem...

Nieco estetyki. Dużo krwi napsuła właścicielom will przy ul. Chalubińskiego swego czasu budowa domu p. Obrochty obok „Sarjusza“ z racji nieestetycznego i niedostrojonego do całego otoczenia wyglądu. Obecnie po poiarze, jaki zaszedł kilkanaście dni temu, przystąpiono do remontu i odbudowy uratowanych części. Nadarza się okazja zamieszania właściciela do nadania budynkowi i otoczeniu innego wyglądu. Ciekawy jesteśmy, czy z tej okazji skorzystają nasze władze budowlane.

Kiedy potanieją owoce i u nas? Z niemalą radością dowiedzieliśmy się wszyscy o znacznym obniżeniu cła od owoców, z niemalą również, że ceny owoców potaniały w całej Polsce, z mniejszą natomiast radością skonstatowaliśmy, że ceny te w Zakopanem utrzymują się nadal na pierwotnej i zawrotnej wysokości. Dlaczego?... Powie ktoś — zapasy. Nikt owoców jako towaru łatwo podlegającego zepsuciu nie magazynuje — a całe zapasy powinny były zniknąć ze składów po upływie kilku dni, by ustąpić miejsca świeżym transportem, nie obciążonym dawnym wysokim cłem. Może więc panowie kupcy raczą przyjąć do wiadomości, że i zakopiańscy pragną i łakną tańszych owoców i radziby je nie tylko podziwiać za szybami sklepów, ale i w swych rękach.

SKŁADNICA TOWAROWA

WŁAŚCICIELI PENSJONATÓW

TEL. 308

W ZAKOPANEM

TEL. 308

poleca wyborowe kielbasy żywieckie
oraz zawiadamia, że celem zapewnienia sobie
ryb na piątek, należy zgłaszać zamówienie do
każdej środy włącznie.

Lekarz - dentystka

Marja Kijewskadyplom Ecole de Chirurgie Dentaire w Paryżu,
ulica Kościuski, trzeci dom od Krupówek.**Filja Składnicy Towarowej**

Właściciele pensjonatów

otwarta została z dniem 1 b. m.

przy ul. Kościeliskiej

narożnik Kasprusia

Tel. 428.

Węgiel kamiennypierwszorzędnej jakości dostarcza detalicznie
(każdą ilość) i wagonowo

SKŁADNICA TOWAROWA

Właściciele Hotelu, Restauracji i Pensjonatów.

Lista gości

z dnia 6 sierpnia 1930.

(Dokończenie.)

Skrzypińska Julia, Warszawa, Carlton.
Scheib Alfons, Lwów, Złotogłów.
Szapirówna Marja, Warszawa, Pomorze.
Szatkowska Janina, Tarnów, Jordanówka.
Szamek Gabriel, Wiedeń, H. Europejski.
Schlein Elza, Kraków, Wanda.
Szypliska Stanisława, Kraków, Koszysta.
Schütz Juliusz, Lwów, Przysiań.
Steinbach Leon, Kraków, w górach.
Stępniewska Eleonora, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Stanińska Emilia, Łódź, Krzeptówki, Gąsienica.
Stysiówna Marja, Jasło, Orcio.
Tapkowski Mieczysław, Lwów, **Maleńka**.
Twardowska Stefania, Trzcianiec, Jordanówka.
Twardowski Kazimierz, Lwów, Regiel.
Tomówna Regina, Warszawa, Parc. urz., Jaskierowa.
Tyllerówna Paulina, Łódź, Błachuciak, za koleją.
Tymoszykówna Wanda, Dziembrów, Władysława.
Walewski Tadeusz, Siedlce, Lunieczka.
Wądołkowska Aniela, Warszawa, Bystre.
Węgiel Tadeusz, Lwów, Błanka.
Wnęk Józef, Poznań, Kasztelanka.
Weidlin Eda, Kraków, Zawory.
Weissmanowa Marja, Lwów, Anastazja.
Wieczorkówna Julia, Siemianowice, Zalesie.
Wicherkiewicz Antonina, Poznań, Zakł. św. Józefa.
Wiejowska Stefania, Kraków, Jordanówka.
Wierzejska Zofja, Warszawa, Lomnica.
Wikelm Franciszek, Śląsk, Sercanki.
Wójcicka Halina, Warszawa, Soplicowo.
Wolkaszowska Stan., Michałkowice, Pardałówka.
Wołyńska Franciszka, Mor. Ostrawa, Szopenówka.
Wołyńska Zygmunta, Cieszyn, Szopenówka.
Wohlmuth Jakób, Bielsko, Dworek.
Wójcikowska Jadwiga, Stryj, Sanokówka.
Wrzyszczyńska Antonina, Poznań, Morskie Oko.
Wyciślik Franciszek, Zyglin, Sercanki.
Zaluska Franciszka, Kraków, St. św. Zyty.

Pensjonat pierwszorzędny

„MARATON“

Heleny Jadwigi ERLICHÓWNY

otwarty cały rok.

Telefon Nr. 310 i 331.

Zagrodzka Marja, Radom, Smereków.
Zając Stefan, Król. Huta, Smereków.
Zawadzki Franciszek, Warszawa, Albatros.
Zanietowska Marja, Kraków, Zagłoba.
Zeiser Franciszek, Lwów, Morskie Oko.
Zwierkowska Marja, Gniezno, Bochdanówka.
Zopothówna Irena, Lwów, Lomnica.
Zółtowska Antonina, Warszawa, Kasprucie 41.

Dnia 7 i 8 sierpnia,

Appendos Alfred, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
Altkornówna Emilia, Lwów, Lunieczka.
Albert Elżbieta, Hajduki W., Waclawa.
Aizenberg Juliusz, Będzin, Anastazja.
Albrecht Małgorzata, Król. Huta, Biała Róża.
Alinsteinówna Róża, Warszawa, Poranek.
Bratman Zdzisław, Warszawa, Gosp. Włóczegów.
Banin Marja, Łódź, Zagórze.
Barabasz Lesław, Warszawa, Stara Polana 20.
Berstling Fryderyka, Lwów, Biała Róża.
Besser Ada, Warszawa, Albion.
Bleiweid Józef, Rzeszów, Świt.
Bilska Marja, Katowice, Morskie Oko.
Białokur Franciszek, Warszawa, Wojciechowo.
Bierczyńska Helena, Wieliczka, **Victoria**.
Bierowski Feliks, Lwów, H. p. Gewontem.
Białoruska Halina, Milanówka, Nasza.
Borman Anna, Kraków, Silva.
Borkówna Małgorzata, Siemianowice, Zalesie.
Bownik Zygmunt, Sandomierz, Pod Gubałówką.
Bobińska Jadwiga, Radom, Dom Zdr. S. U. P.
Bróż Stanisław, Kraków, Oaza.
Botoż Franciszek, Rybnik, **Wersal**.
Brzozowska Antonina, Włodzimierz, Dom Urz. Sam.
Bober Aleksander, Śląsk, Bachledy, Palider.
Bobrówna Stefania, Kraków, Bachledy, Palider.

Blumenfeld Marjan, Kraków, Carlton.
Busiówna Helena, Kraków, Morskie Oko.
Cepurski Albin, Nowy Sącz, Reduta.
Cudny Roman, Warszawa, Wierchy.
Cybulska Eleonora, Czarna, Olcza, Króliczek.
Cyrzyk Rudolf, Pszczyna, Wójciakówka.
Cymer Bronisław, Łódź, **Krywań**.
Cyganowicz Cecylja, Kraków, **Przedświt**.
Cymment Uszer, Równe, Nowotarska 215.
Chmielińska Helena, Warszawa, Do Olczy 15.
Cholewa Stanisław, Warszawa, Gworzec Tatr.
Cherbik Waclaw, Poznań, Aleksandrówka.
Cherlemagne Zofja, Warszawa, Lwówianka.
Chramiec Józef, Poznań, **Stamary**.
Chrzanowska Zofja, Kraków, Kasprucie 1136.
Czauderman Fryderyk, Śląsk, **Wersal**.
Danielkiewicz Kazimierz, Warszawa, Limba.
Dąbrowski Zygmunt, Grudziądz, Jasna.
Danikowski Stanisław, Kraków, Zamieć.
Dewic Tomasz z ż., Katowice, Cieszynianka.
Dębska Jadwiga, Wieliczka, Dworzec Tatr.
Dębska Marja, Brzozowiec, Gworzec Tatr.
Derzan Stanisław, Warszawa, Urocz.
Deżanka Jadwiga, Poznań, Lasek.
Dziubiński Marjan, Katowice, Cieszynianka.
Dzieżyński Zygmunt, Kalisz, Pod Gewontem.
Dodeles Salomon, Kraków, Kościeliska 61.
Dutkówna Marja, Grodziec, Jasna Pani.
Dudok Stefan, Za Bramką.
Długosz Wojciech, Kielce, Zakł. wych., Kalatówki.
Eibenschütz Salomea, Kraków, Carlton.
Frankowa E., Dziedzice, Stara Polana 19.
Feigin Regina, Warszawa, Swoja.
Figiel Józef, Ostrów, H. p. Gewontem.
Filisiewicz Władysław, Gniezno, Morskie Oko.
Fortunowa Wanda, Kraków, Sanat. Nauczyc.

Galkiewiczówna Helena, Tarnów, **Januszek**.
Gawiszówna Janina, Katowice, Cieszynianka.
Glattel C., Łódź, Ciesiółka.
Gebert Albert, Łódź, Uciecha.
Grzeja Paweł, Łędziny, Za Bramką.
Grzeszkowiakówna Izabella, Poznań, Ostoka.
Gerlach Eugenja, Bydgoszcz, San. Dr. Łotockiego.
Gerlich Helena, Warszawa, Mascotte.
Gilewiczowa Kazimiera, Dąbrowa, Morskie Oko.
Gillerówna Marja, Dobrosław, Olcza, Stachoń Br.
Gwizeman Szloma, Warszawa, Bezimienna.
Gwiazda Leopold, Przeczyce, San. Nauczyc.
Górecka Irena, Włocławek, Wójtówka.
Gross Filip, Lwów, H. p. Gewontem.
Grobely Ludwik, Pszczyna, Wójciakówka.
Goldbaum Helena, Kraków, Nowotarska 19.
Goetel Walery, Kraków, Dworzec Tatr.
Głowińska Irena, Kalisz, Lalka.
Grodziński Witold, Warszawa, Bristol.
Golembiker Teofila, Warszawa, Biała Róża.
Gros Stefan, Krynica, **Stamary**.
Goerlich Wiktorja, Świętochłowice, Grunwald.
Grodnicka Amalja, Warszawa, Dworzec Tatr.
Gozówna Stanisława, Kraków, Soplicowo.
Goldsztein Cecylja, Warszawa, Morskie Oko.
Goldberżanka Stefania, Warszawa, Mascotte.
Gdula Tadeusz, Chrzanów, Krokus.
Głuzińska Barbara, Katowice, Ustroń.
Głusiówna Leopoldyna, Rawicz, **Wersal**.
Grużewska Hanna, Warszawa, Soplicowo.
Grynbaowa Eugenja, Warszawa, Mascotte.
Hrabel Kazimierz, Siemianowice, Zalesie.
Hanicki Witold, Warszawa, Tolin.
Harmason Renec, Lwów, Biały Dworek.
Herz Henryk, Kraków, Stara Polana 20.
Heilman Zygmunt, Warszawa, Krupówki 2.
Hilchenówna Wanda, Kalisz, H. p. Gewontem.
Horowitz Bernard, Kraków, Mery.
Hochman Adolf, Kraków, Dworzec Tatr.
Hubert Monden, Katowice, Dworzec Tatr.
Hulkówna Zofja, Bydgoszcz, Ciągłówka.
Idzikowski Antoni z r., Truszczyń, Sanat. Naucz.
Jacorzyńska Natalia, Piaski, Olcza, Stachoń J.
Jabłkowska Janina, Warszawa, **Ruczaj**.
Jankowski Henryk, Słuchno, Malwa.
Jankowska Bronisława, Warszawa, **Obrochtówka**.
Jasiński Bogusław, Lwów, **Wersal**.
Jankowska Janina, Warszawa, Marjanówka.
Jankowski Witold, Warszawa, Marjanówka.
Jakubowska Antonina, Warszawa, Cyganeczka.
Jakowiec Helena, Siedlce, Oksza.
Jakubowski Józef, Warszawa, Morskie Oko.
Jędruszek Stanisław, Poznań, Ciesiółka.
Jezińska Halina, Warszawa, Dworzec Tatr.
Jurasz Jan, Kielce, Harena, Wieśniaczki.
Jungerwith Tonka, Chrzanów, Lubień.
Just Julian, Warszawa, Jerezwo.
Klapuszczak Ludwik, Lwów, Wójtówka.
Knapikówna Amelja, Szopienice, Cieszynianka.
Karbowiak Stanisław, Łódź, **Krywań**.
Kasiński Karol, Warszawa, **Wielkopolanka**.
Krasówna Karolina, Albinówka, San. Nauczyc.
Klarnerówna Zofja, Warszawa, Ustup, Chyc.
Klarnerówna Stan., Warszawa, Ustup, Chyc.
Klak Franciszek, Lwów, Restaur. Krzeptowskiego.
Kanarek Rozalja, Kraków, Oaza.
Karnasiewicz Zofja, Kraków, Wanda.
Kalinowski Adam, Białystok, Dworzec Tatr.
Kwaniewski Dr. Mikołaj, Kraków, Ryś.
Kaufer Marek, Oświęcim, Grunwald.
Kranc Kazimierz, Warszawa, Kasprucie 30.
Kranenbergowa Janina, Konin, Bocian.
Kądziela Mieczysław, Przyszowa, Dworzec Tatr.
Kaczmarek Ludmiła, Lwów, **Sienkiewiczówka**.
Kraśnicki Jan, Poznań, Benita.
Klimkiewicz Antoni, Lublin, Jasna.
Kirschowa Lola, Kraków, Lipowy Dwór.
Klimontowicz Jadwiga, Poznań, Liljana.
Kiliński Stefan, Warszawa, Halina.
Kornasiówna Helena, Kraków, Jasna Pani.
Kozłowska Władysława, Dymki, Olcza, Br. Stachoń.
Kowalczecka Janina, Piotrków, **Szałas**.
Kostecka Zofja, Kraków, Bajka.

Kotliński Alojzy, Warszawa, Pająkówka.
Kozminówna Waclawa, Częstochowa, Tadzikówka.
Kostro Edward, Zyrowice, Albion.
Kociurski Roman, Toruń, Rzymianka.
Kolendo Aleksander, Rawa Ruska, Grunwald.
Kozłowski Bronisław, Warszawa, Sanitas.
Królik Kazimierz, Nowy Sącz, H. p. Gewontem.
Koniżanka Władysława, Łódź, H. p. Gewontem.
Królik Stanisław, Młynna, H. p. Gewontem.
Kowalski Kazimierz, Warszawa, Oksza.
Kopczyńska Jadwiga, Warszawa, Morskie Oko.
Kościuszkuk Jan, Dąbrowa Górnicza, Ciągłówka.
Kurtaik Marja, Piaski, Olcza, J. Stachoń.
Kuśmierski Jan, Lowicz, Dom Zdr. S. U. P.
Kuziański Gracjan, Wąglowice, Tadzikówka.
Kupkowna Marja, Jarocin, Maliniakówka.
Krukowski Franciszek, Piotrków, Rzymianka.
Kuryłowiczówna Marja, Lwów, Rzymianka.
Kruczyński Jan, Warszawa, Ermitage.
Kühn Bronisław, Kielce, Przemysłanka.
Kühnówna Bolesł., Częstochowa, Przemysłanka.
Kulesza Mirosław, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Kryszkowska Rozalja, Kalisz, Lalka.
Krysztofowicz Zofja, Jarocin, Maliniakówka.
Langnerowa Jadwiga, Lwów, Urocz.
Łatowicki Antoni, Kraków, Stella.
Lewicka Stanisława, Warszawa, Sanato.
Lewicka Zofja, Chmielów, Olcza, Króliczek.
Lewi Alfred, Łódź, **Ludka**.
Leśnik, Rybnik, **Wersal**.
Lesebrot Eleonora, Warszawa, Strzecha.
Licziński Janusz, Warszawa, Bystre, Janka.
Lipowiczówna Gertruda, Katowice, Cieszynianka.
Liberman Hersz, Warszawa, Still.
Liberman Mieczysław, Warszawa, Still.
Lilienthal Mieczysław, Warszawa, Rymanówka.
Lipka Władysław, Radom, Polic. Dom Zdr.
Lipińska Irena, Warszawa, Ermitage.
Lipczyńska Felicja, Kraków, Uciecha.
Lorentz Franciszek, Przemyśl, H. Sport.
Lyput Antoni, Warszawa, Waclawa.
Łysiakiewiczówna Józefa, Warszawa, Junka.
Magalas Marjan, Lwów, Boruta.
Matardy Piotr z ż., Michałkowice, Błękitna.
Matera Marjan, Kraków, Sanitas.
Marksówna Emma, Prokocim, Oksza.
Marciszewski Antoni, Sosnowiec, Oksza.
Markusówna Sara, Łódź, Wołodyjówka.

Sanatorium dla płucno-chorych

pod kierownictwem

Dra Edwarda Łotockiego

w Zakopanem, ul. Chałubińskiego 5.

Stały lekarz na miejscu. Roentgen.

Laboratorium. Centralne ogrzewanie.

Leżalnia w ogrodzie. Biblioteka dla

użytku chorych.

Ciężko chorych się nie przyjmuje.

Blisze informacje: **Dr. E. Łotocki**

(tel. nr. 240).

Melech Józef, Katowice, Uciecha.
Merz Dr. Alfred, Kraków, Ogrodowa, Mieloch.
Meyerhold Kazimiera, Kraków, **Marilor**.
Mendelschusówna Fryda, Warszawa, Kaspr. 30.
Milczarczyk Czesław, Rajcza, H. p. Gewontem.
Mikułowski Maurycy, Warszawa, **Radwid**.
Milewski Grzegorz, Warszawa, Urocz.
Mikke Ryszard, Warszawa, Dworzec Tatr.
Miazga Zofja, Warszawa, Marjanówka.
Michalak Henryk, Łódź, Fortunka.
Mitusiński Tadeusz, Kraków, Sas.
Mielczarski Stanisław, Warszawa, Hp. Gewontem.
Mielczarski Wojciech, Warszawa, Hp. Gewontem.
Mieniewski Bolesław, Dojazdów, Morskie Oko.
Mielnik Szymon, Kraków, Nowotarska 215.
Müller Jan, Puławy, Sanat. Wojskowe.
Muszyńska Teodozja, Warszawa, Ukrainka.
Nagórny Władysław, Za Bramką.
Najzarek Zygmunt, Gieraltowice, Mołodów.
Nadel Zygfryd, Kraków, Poraj.
Nadarzyński Józef, Warszawa, Pod Słońcem.
Nałęcki Rudolf, Tarn. Góry, Hp. Gewontem.
Nawrocki Franc., Siemianowice, Hp. Gewontem.
Niezówna Katarzyna, Katowice, Cieszynianka.
Nowakowski Tadeusz, Lwów, Do Rojów 49.
Nowicki Bogusław, Poznań, **Januszek**.
Nowak Antoni, Praga, Hp. Gewontem.
Nowak Franciszek, Mogilno, Morskie Oko.
Olesicki Ignacy, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
Olesz Dezyderusz, Wiedeń, Sienkiewiczówka.
Ostaficiuc Helena, Czerniowce, Orawianka.
Ostrzycki Kazimierz, Warszawa.
Osmólska Stanisława, Warszawa, Anastazja.
Otman Stefan, Warszawa, **Wersal**.
Ordyńska Anna, Warszawa, Soplicowo.
Omieczynski Józef, Wiewiórki, Gerlach.
Ohebska Marja, Poznań, **Szałas**.
Pardałówna Katarzyna, Mogiła, St. św. Zyty.
Perl Tadeusz, Warszawa, Gosp. Włóczegów.
Pendzyński Tadeusz, Warszawa, Eldorado.
Pietrowiczówna Aleks., Łódź, **Ludka**.
Pieprzykówna Marja, Kraków, St. św. Zyty.
Prybilówna Emma, Praga, Hp. Gewontem.
Piotrowska Janina, Radom, Oksza.
Połczyńska Helena, Wielogóra, Olcza, Króliczek.
Potencka Marja, Lwów, **Szałas**.
Pozorska Wanda, Lublin, Jasna.
Pociecha Dr. Władysław, Kraków, Olgierd.
Polakówna Janina, Warszawa, Lwówianka.
Pompa Edward, Kraków, Lwówianka.
Pohorilli Jakób z r., Przemyśl, Oaza.
Podsońska Marja, Lwów, Eldorado.
Pryjma Janina, Będzin, Morskie Oko.
Prybiszowa Janina, Wójcinek, **Ziemiański**.

Przybyło Janina, Skarżysko, **Borek**.
 Przytułski Eugenjusz, Warszawa, Ermitage.
 Ratajczykówna Izabella, Łódź, Olcza, B. Stachoi.
 Raab Władysław, Kraków, Mascotte.
 Rabinowicz Helena, Warszawa, Dzidzia.
 Rawicz Stanisław, Lwów, **Kmicic**.
 Radwanówna Zofja, Warszawa, Ustup, Chyc.
 Radyanówna Anna, Lwów, Nasza.
 Ratajska Danuta, Toruń, Lotos.
 Rechtmanówna Izabella, Będzin, Anastazja.
 Reklewski Tadeusz, Warszawa, Ukrainka.
 Ritterband Flora, Luck, Urocz.
 Rosada Stefan, Mogilno, Morskie Oko.
 Ropetowska Zofja, Częstochowa, Strażyska 1807.
 Romankiewicz Adam, Bytom Nowy, Zakątek.
 Roszkowski Waclaw, Warszawa, Sanitas.
Różecka Emilja, Wiedeń, Kasprusie 30.
 Rozenblatt Jerzy, Łódź, Diana.
 Rutkowski Marjan, Łódź, Morskie Oko.
 Rudziński Mieczysław, Warszawa, H. Sport.
 Ruszczyńska Halina, Warszawa, Gencjana.
 Ruciński Edward z ż., Warszawa, Cieślówka.
 Rudera Jan, Wiazownica, Rest. Krzeptowskiego.
 Saraszyński Roman, Lwów, Leśniakówka.
 Sanak Tadeusz, Myslowice, Nella.
 Sędziński Tadeusz, Warszawa, Dworzec Tatr.
 Serafin Franciszek, Nowy Sącz, **Stamary**.
 Siemiński Dr. Józef, Warszawa, Hp. Gewontem.
 Spitzlorz Eleonora, Kraków, St. Polana, Barabasz.
 Śliwińska Julja, Lwów, **Radowid**.
 Sierpiński Waclaw, Warszawa, Gerlach.
 Świętecka Janina, Warszawa, Morskie Oko.
Sosna Karol, Bytom, Morskie Oko.
 Smółka Stefania z r., Częstochowa, Sarenka.
 Sobocki Feliks, Luniniec, Dom Urz. Samorz.
 Sokołowska Marja, Kraków, Za Strugiem, Świerz.
 Soroczyńska Eleonora, Katowice, Przemysłanka.
 Szłoma Berlin, Warszawa, Morskie Oko.
 Sowiński Jan, Łódź, Poranek.
 Skrzypińska Irena, Radzyń, Waclawa.
 Sypuł Antoni, Warszawa, Waclawa.
 Szumacher Leon, Warszawa, Jedynaczka.
 Szczura Jan, Poznań, **Złoty Róg**.
 Szkólnik Franciszek, Łódź, Mascotte.
 Szkólnik Jakób, Łódź, Mascotte.
 Szymański Dr. Stefan, Warszawa, Do Kuźnic 23.
 Szlter Edward, Sosnowiec, Ustup 497.
 Szczepański Dr. Zdzisław, Warszawa, Ustronie.
 Szalkowska J., Poznań, Sas.
 Sztajnkalk Zygmunt, Warszawa, Diana.
 Szuherówna Marja, Nikiszowice, Nella.
 Schreiber Leon, Kraków, Dworzec Tatr.
 Szukalski Aleksander, Warszawa, **Ludka**.
 Szperling Adam, Łódź, Królewianka.
 Sziffowa Helena, Kraków, Wołodyjówka.
 Szwemberówna Elżbieta, Łódź, Goplana.
 Strychalski Tadeusz, Kraków, Jedynaczka.
 Stępińska Jadwiga, Białystok, Olcza, J. Stachoi.
 Stefan Karol, Warszawa, Stella.
 Stopka Bolesław, Przeworsk, **Wersal**.
Stapler Ernestine, Niemcy, Świt.
 Stepaniak Karolina, Poznań, Hp. Gewontem.
 Stecki Marjan, Dąbrowa Gór., Hp. Gewontem.
 Statter Lina, Kraków, Krupówki, Cukier.
 Staniulisówna Zofja, Puck, Jemiola.
 Staczyński Władysław, Warszawa, Warszawianka.
 Trzebski Konstanty, Częstochowa, Tadzikówka.
 Tipner Helena, Król. Huta, Grunwald.
 Tchórzewski Leonard, Rybnik, Morskie Oko.
 Trojnacka Marja, Lwów, Warszawianka.
 Truskier Stefan, Warszawa, Gosp. Włóczegów.
 Tune Marja, Wieliczka, Mascotte.
 Turowicz Andrzej, Kraków, Witkiewicza 20.
Verdani Carlo, Florencja, Hala.
 Vogt Paweł, Warszawa, **Wersal**.
 Wasilewska Marja, Mickiewiczze, **Leśniczanka**.
 Warchał Adam, Lwów, **Leśniczanka**.
 Wasowiczówna Zofja, Grudziądz, Jasna.
 Wasowicz Henryk, Warszawa, H. Europejski.
 Waszak Kazimierz, Pilichowo, San. Naucz.
 Warpechowska Stefania, Letniki, San. Naucz.
 Wasitowicz Felicja, Warszawa, Jertzewo.
 Wrzask Jakób, Piotrków, **Szałas**.
 Weberówna Mieczysława, Warszawa, Janka.
 Wertz Zdzisław, Lwów, Kosodrzew.
 Wendland Mieczysław, Poznań, Hp. Gewontem.
 Weingarten Leon, Drohobycz, Morskie Oko.
 Wejmarówna Helena, Poznań, Harendzianka.
 Wiesenberg Wanda, Lwów, **Sienkiewiczówka**.
 Witaczek Stanisław, Warszawa, **Stamary**.
 Winkelhaken Jakób, Warszawa, Strzecha.
Wielgolaski Stanisław, Oslo, Ryś.
Wittenberg Zofja, Paryż, Świt.
 Wrona Piotr, Kraków, Żywcańskie 1301.
 Woźniakowa Hel., Siemkowie, Olcza, F. Galica.
 Wojtasiewicz Albin z ż., Tarnów, Sarenka.
 Wolska Zofja, Maczki, Koziniec, Łaś.
 Wójciszowa Marja, Kraków, Nowotarska 19.
 Wójcik Józef, Warszawa, Skibówki, Michalik.
 Wojteczka Zofja, Poznań, **Januszek**.
 Woidyllówna Adela, Kraków, Mołodów.
Wolf Marja, Ameryka, Morskie Oko.
 Wohlman Zuzanna, Lwów, Nella.
 Wolf Fania, Łódź, Jemiola.
 Wyrzykowski Stanisław, Milanów, Kościelna 8.
 Zalcowa Ewa, Sosnowiec, Albion.
 Zajawska Emilja, Kalisz, Dom Tur. Naucz.
 Zawistowska Wanda, Lublin, Dom Tur. Naucz.
 Zapiorowa Zofja, Wieliczka, **Victoria**.
 Zenerykówna Cecylja, Warszawa, Hala Gąsienic.
 Zipper Dr. Ludwik, Kraków, Hala Gąsienicowa.
 Ziembicka Waclawa, Radom, San. Naucz.
 Żmigród Dr. Doniec, Żyrardów, **Sienkiewiczówka**.
 Zdzieniecki Adam, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
 Zielińska Marja, Warszawa, Bystre, Janka.
 Zielińska Stefania, Lublin, Bystre, Janka.
 Zuberówna Marja, Dziedzice, Stara Polana 19.
 Żelowski Dr. Stefan, Siemianowice, Smereków.
 Żyliński Eustachy, Lwów, Zuńka.
 Żelechowski Eugenjusz, Zamość, Hp. Gewontem.

Dnia 9 sierpnia 1930.

Ansien Janina, Pielnia, **Renaissance**.
 Ansien Marja, Pielnia, **Renaissance**.
 Archangielska Wiera, Częstochowa, Curuška.
 Barszczewska Marja, Częstochowa, St. Polana 25.
 Basiński Adolf, Warszawa, Bochdanówka.
 Bajla H. R., Końskie, Skibówki 22.
 Bacciarelli Zofja, Warszawa, **Śnieżka**.
 Bratz Lucjan, Warszawa, **Śnieżka**.
 Błachowska Marja, Poznań, Kuźnice Rest.
 Brall Elfriede, Król. Huta, Olimpiada.
 Bednarowicz Irena, Sudkowice, Sercanki.
 Bernadzikiewicz Stefan, Warszawa, Dworzec Tatr.
 Breskin Markus, Warszawa, Krzeptówki 1856.
 Benewiat Julja, Pohulanka, **Bór**.
 Bielewicz Antoni, Wilno, Goplana.
 Binostok Anna, Lwów, **Renaissance**.
Bischkeim Schönborn Fryd., Bristol.
 Bilewicz Aleksander, Lwów, Helena.
 Bialer Dawid, Łódź, Skibówki 22.
 Boczarska Stanisława, Gotartowice, Aslanówka.
 Buch Mina, Warszawa, **Paryżanka**.
 Buchowicz Anna, Kraków, St. w. Zyty.
 Bukowski Apolinary, Warszawa, Curuška.
 Całusińska Weronika, Częstochowa Eden.
 Chmielewski Kazimierz, Grudziądz, Orion.
 Cholewicka Jadwiga, Częstochowa, Curuška.
 Chmielewska Józefa, Gębce, Ciągłówka, Zwijacz.
 Chmirowicz Adam, Rzeszów, Olimpiada.
 Czachowski Ludwik, Płońsk, Piast.
 Cysz Fanny z r., Katowice, Trzech Róż.
 Czajkowski Roman, Dabr. Górnicza, **Konradówka**.
 Czajkowski Teodor, Dabr. Górnicza, **Konradówka**.
 Dąbrowski Ignacy, Warszawa, Bajka.
 Daszyński Stanisław, Warszawa, **Biały Dom**.
 Działczyńska Zofja, Warszawa, Staszczkówna.
 Dąbrowska Melanja, Kraków, **Stamary**.
 Dąbrowski Leon, Warszawa, Olimpiada.
 Dziewulski Waclaw, Wilno, Antał., Stachelski.
 Dollinger Dr. Franciszek, Kraków, **Konradówka**.
 Domański Juljan, Warszawa, Błachuciak, za Kol.
 Dutkiewicz Jan, Kraków, Curuška.
 Egierski Mieczysław, Łódź, Flora.
 Fleszyński Kazimierz, Warszawa, Olimpiada.
 Fischler Teodor, Katowice, Przysań.
Fischerówna Kazimiera, Praga, Skibówki 11.
 Fried Laura, Lwów, Chramcówki, Makowska.
 Firewiczówna Marja, Warszawa, Biały Dwór.

**Zakład Kosmetyki Lekarskiej
i elektrolecznictwa**

Dr. Szymona Papiera

specjalisty chorób skórno-wenerycznych
Djatermja, lampa kwarcowa, elektryzacja, kaustyka.

LECZENIE ŻYLAKÓW

ul. Kościeliska 2 .: Tel. 449

Fryszman A., Warszawa, **Stamary**.
 Gąsiorowska Bronisława, Łódź, Wołodyjówka.
 Gajecówna Marja, Kraków, Rusalka.
 Grabiszewska Helena, Bydgoszcz, **Januszek**.
 Grzędzicka Michalina, Chrzanów, Krupówki 1468.
 Gletzer Mozes, Kraków, Poraj.
 Gilewiczowa Kazimiera, Dąbrowa, Goplana.
 Godlewski Henryk, Warszawa, Piast.
 Gotlieb Dawid, Brześć n. Bugiem, Strzecha.
 Gostomski Władysław, Katowice, **Renaissance**.
 Goetel Walery, Kraków, Staszczkówna.
 Grodkowski Jan, Dąbrowa, Otok.
 Gołębiewski Aleksander, Warszawa, Aida.
 Guttman Bertam, Bielsko, Still.
 Grüingras Julian, Kraków, Lubień.
 Harbut Alina, Kraków, **Konradówka**.
 Holländerówna Dora, Kraków, Trzy Róże.
 Hoffman Henryk, Kraków, Male Żywcańskie 1617.
 Janke Kazimierz, Warszawa, Goplana.
 Jabłońska Paulina, Sambor, Oleńka.
 Jankowska Eleonora, Warszawa, Arwa.
 Jankiewicz Cezary, Toruń, Stella.
 Jedlin Bernard, Lwów, Goplana.
 Jegorow Irena, Częstochowa, Ostoja.
 Jurczyńska Halina, Wilanów, **Renaissance**.
 Krakowska Regina z c., Kraków, Kaszelewskiego 1.
 Karski Jerzy, Skoczów, Morskie Oko.
 Koroff Oswald, Łódź, Morskie Oko.
 Krasnoluski Stanisław, Chrzanów, Krupówki 1468.
 Kaźmierowski Józef, Leszno, Stella.
 Kamięniobrodzki Edmund, Lwów, Baszta.
 Krajewski Aleksander, Warszawa, Janina.
 Kasperowiczówna Helena, Warszawa, Biały Dwór.
 Kandel Marjan, Warszawa, Waclawa.
 Krzeszowski Zygmunt, Sosnowiec, Kzopenówka.
 Keniżanka Władysława, Łódź, Otok.
 Kreutzerówna Ida, Kraków, Otok.
 Kleinberg Zofja, Kraków, Otok.
 Kiszka ks. Walerjan, Frodon, Strzelista.
 Kiszczanka Helena, Brusy, Strzelista.
 Kiszka Stefan, Brusy, Strzelista.
 Kierczyński Julian, Poznań, Flora.
 Kłosiński Antoni, Niegarów, Bratnia Pomoc.
 Kłobukowska Janina, Warszawa, **Krywań**.
 Kłobukowska Dr. Marja, Warszawa, **Krywań**.
 Korzon Bronisław, Warszawa, Sanat. Wojskowe.
 Kornaś Stanisław, Kraków, **Konradówka**.
 Klonowski Zygmunt, Radom, **Radowid**.
 Kopański Kazimierz, Poznań, Flora.
 Kowalski Bolesław, Łódź, Flora.
 Korasińska Stanisława, Debne, Ciągłówka, Zwijacz.
 Kurczmanowski Leopold, Łódź, Goplana.

Kruppowa S., Sosnowiec, Chramcówki, Makowska.
 Kusto Fr., Kruków, Witkiew., Dr. Kraszewski.
 Krzyształowski Franciszek, Pelkinie, Staszczk.
 Leichtfriedówna Emma, Jarosław, H. Sport.
 Letowski Franciszek, Kraków, Krupówki 1468.
 Lisowski Stanisław, Wilno, Oleńka.
 Linenberg Marcel, Kraków, Trzy Róże.
 Liwińska Irena, Dąbrowa, **Konradówka**.
 Lobelówna Marja, Warszawa, Zalesie.
 Lorentz Rubel, Lwów, Przysań.
 Łuczak Józef, Buk, St. św. Zyty.
 Lebkowska Lucyna, Warszawa, **Paryżanka**.
 Łukaszczyk Dr. Franciszek, Warszawa, H. Sport.
 Lomarzewski Hirs, Brześć n. Bugiem, Strzecha.
 Legowiak Władysław, Warszawa, **Renaissance**.
 Ławicki Janusz, Warszawa, Cieślówka.
 Łusakowska Anna, Warszawa, George.
 Łabanowski Mikołaj, Warszawa, **Śnieżka**.
 Łanuchówna Janina, Dąbrowa, Aleksandrówka.
 Marwiczanka Zofja, Poznań, Witkiewicza 5.
 Matczyński Mieczysław, Warszawa, Niespodzianka.
 Maćkowski Czesław, Bydgoszcz, **Januszek**.
 Margielski Wincenty, Łódź, Olimpiada.
 Małowist Kzymon, Łódź, Zawory.
 Martynowicz Dr. Aleksander, Drohobycz, Morskie O.
 Marynowski Zbigniew, Warszawa, Sanat. Wojsk.
 Malinowski Maksymilian, Kielce, **Konradówka**.
 Mikulińska Janina, Lwów, George.
 Mołodowski Lejb, Warszawa, Krzept., Mrazelnik.
 Musiałówna Marja, N. Wieś, Tatory, Brzeża.
 Muszyńska M., Częstochowa, St. Polana, Karpiel.
Nawara Zofja, Czechosłowacja, Eden.
 Narazowa Helena, Kamionka Str., Cieślówka.
 Nalanek Juljus, Kraków, **Ludka**.
 Nitsch Kazimierz, Kraków, Strzelista.
 Omfreczykówna Anna, Rzeszów, Pod Gubałówką.
 Olszewski Dr. Witold, Lwów, Orion.
 Oczkowska Stanisława, Chrzanów, Krupówki 1468.
 Oczkowski Marjan, Chrzanów, Krupówki 1468.
 Paleński Michał, Chłopy, Olimpiada.
 Pasikowska Marja, Piotrków, Sanat. Wojsk.
 Pelczarówna Marja, Kałusz, Cyganka.
 Piechowska Franciszka, Warszawa, Harendziank.
 Piechowski Stan., Warszawa, Harendzianka.
 Pilczewski Stanisław, Kalisz, Zalesie.
 Piekarski Dr. Stanisław, Warszawa, San. Wojsk.
 Piaszczyński Jan, Radomsk, Aslanówka.
 Podczaska Alina, Kielce, Polic. Dom Zdr.
 Reich Frieda, Bielsko, Krupówki 35.
 Reich Adam, Katowice, Przysań.
Reich Maksymilian, Brno, Pod Lipami.
 Reichówna Celina, Kraków, Pod Lipami.
 Rotterowa Eguenja, Kraków, Oleńka.
 Rosner Bronisław, Kraków, Lubień.
 Rosenblum Ruchla, Warszawa, Krzeptówki.
 Rzońcówna Mściława, Warszawa, Kosówka.
 Rosin Arnold, Lwów, **Renaissance**.
 Rudniew Adam, Kostopol, Polic. Dom Zdr.
 Rygalska Eugenja, Warszawa, Biały Dwór.
 Rygielski Józef, Toruń, Sanat. Wojsk.
 Salinger Zygmunt, Warszawa, Markiza.
Sparp Jerzy, Londyn, Renaissance.
Sanina Edward, Londyn, Renaissance.
 Sedlaczkowa Wanda, Gziedzice, **Sienkiewiczówka**.
 Serbańska Marja, Bałamutka.
 Schier Stanisław, Lwów, Aslanówka.
 Silberholz Sara, Warszawa, Chałub., Cukier.
 Śniatyńska Gerarda, Chorzeliów, Bałamutka.
 Śniadawerówna Mieczysława, Warszawa, Adela.
 Świtek Stanisława, Częstochowa, St. Polana 25.
 Solik Paweł, Wielkie Hajduki, George.
 Solik Jan, Katowice, George.
 Sokulska Irena, Kraków, **Szałas**.
 Sopółko Janusz, Wilno, Sanat. Wojsk.
 Sulowska Olga, Poznań, Carlton.
 Szyszalowa Kazimiera, Lwów, Baszta.
 Szweber Paulina, Warszawa, Krzept., Bukowski.
 Szczerbiński Władysław, Kraków, **Paryżanka**.
 Szade Henryk, Grudziądz, San. Wojsk.
 Szatny Dr. Alojzy, Lwów, **Szałas**.
 Sztark Lewek, Warszawa, Helena.
 Szymborski Zdzisław, Warszawa, Pogoń.
Schönborn-Bischleim Fryd., Schönborn, Bristol.
 Szklarek Wiesław, Poznań, San. Wojskowe.
 Schier Stanisław, Lwów, Aslanówka.
 Stofa Emil, Kraków, Staszczkówna.
 Stachowiak Marjan, Truszców, Waclawa.
 Stachłówna Hanka, Kraków, Otok.
Stern Józef, Rumunja, Skibówki 2.
 Starcker Recha, Chrzanów, Kościeliska 66.
 Sterzyński Tadeusz, Warszawa, San. Wojsk.
 Trzcianka Zygmunt, Wysoka, Bolesławówka.
 Tarnowski Juljus, Kraków, **Radowid**.
 Tabeński Stanisław, Katowice, Morskie Oko.
Turzy P., Budapest, w górach.
 Turski Józef, Warszawa, Wiosna.
 Tuchowska Margorzata, Poznań, Strzelista.
 Wasilewski Witold, Częstochowa, Staszczkówna.
 Waszkiewiczówna Helena, Warszawa, Dom Wyc.
 Wasička Janina, Warszawa, Dom Wycieczkowy.
 Witkowska Dr. Jadwiga, Lwów, Anka.
 Wilhelm Stanisława, Rzeszów, Pod Gubałówką.
 Wiedysławniczowa Irena, Warszawa, **Bór**.
 Wróblówna Marja, Lwów, Turnia.
 Wurm Czesław, Lwów, Jasna Pani.
 Wysocka Janina, Warszawa, Zalesie.
 Zakrzewska Kazimiera, **Wersal**.
 Zarzycki Dr. Ferd., Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
 Zawadzka Marja, Wołkowysk, Ciągłówka.
 Zadrożny Jan, Sosnowiec, Ustronie, Leśne.
 Zapalowiczówna Anna, Krzept., Krzeptowski.

Dnia 10, 11 i 12 sierpnia 1930.

Antoniewicz Ludwika z c., Warszawa, Orla.
 Arkuszewska Antonina, Morskie Oko.
 Arzeń Amman z ż., **Czechosłowacja**, Zakątek.
 Adamska Katarzyna, Pabjanice, Atlas.
 Adamski Michał, Myslowice, H. p. Gewontem.
 Albinowska Ewa, Katowice, **Wersal**.
 Aller Dr. Michał, Przemysł, **Kmicic**.

Adamowicz Kazimierz, Warszawa, Lomnica.
 Arct Dr. Jakób, Łódź, **Krywań**.
 Angrowicz Józef, Końskie, Morskie Oko.
 Atlas Zygmunt, Lwów, Oaza.
 Adasiewicz Fryderyk, Tarnów, Dom Wycieczkowy.
 Bauminger Helena, Kraków, Granit.
 Bauminger, Ida, Kraków, Granit.
 Bajrachówna Czesława, Kraków, Kujawianka.
 Brandt Tadeusz, Warszawa, Eldorado.
Brasen Wilhelm, Danja, Bristol.
 Bartnowska Blandyna, Radzyń, Irusia.
 Bartlewiczówna Irena, Warszawa, Lwowianka.
 Brand Monika, Warszawa, Stochówka.
 Bartłakowski Stanisław, Warszawa, **Biały Dom**.
 Bartosik Helena, Bełż, **Wersal**.
 Bauerowa Janina, Katowice, u Sierza.
 Banaszekówna Kat., Leczów, Olcza, J. Stachoń.
 Bannówna Halina, Warszawa, **Borek**.
 Baumritter Feliks, Warszawa, Pod Gubałówką.
 Bartoszewicz Elżbieta, Warszawa, Mohylanka.
 Baszkiewicz Jerzy, Warszawa, D. Chałubińskiego.
 Babiński Jan, Kukuli, Pol. Dom Zdr.
 Brzezińska Stanisława, Warszawa, Krakus.
 Breier Marek, Kraków, Pomorze.
 Bednarz Antoni, Lubliniec, Błękitna.
 Berkman Hersz, Białystok, Chowanna.
 Berlak Wiktorja, Pabjanice, Atlas.
 Berger Karolina, Kulusz, Hajduczek.
 Bezbrody Bernard, Łódź, Cis.
 Brzezińska Henrykowa, Mszana, **Stamary**.
 Beiner Lotte, Król. Huta, Świt.
 Bicher Władysław, Warszawa, **Stamary**.
 Biłska Marja, Katowice, Zychoniówka.
 Birnbaum Sara, Warszawa, Kujawianka.
 Briesemeister Stefan, Warszawa, Eden.
 Białaszewicz Kazimierz, Warszawa, Nella.
 Białkiewicz Czesław, Warszawa, Włodka.
 Bieńkowska Janina, Warszawa, D. Chałubińskiego.
 Borsuk Michał z ż., Beresteczko, Siemianówka.
 Błockiewicz Janina, Wolbrom, Jaworzynka.
 Bogdanowicz Stanisław, Cieszyn, Cieszyńska.
 Boyé Władysław, Kościan, Krokus.
 Borkowska Helena, Mława, Chryzantemy.
 Borzykowska Lidzia, Będzin, Uciecha.
 Bolland Stefan, Kraków, Gencjana.
 Blochowa Klara, Mraźnica, Carlton.
 Bogdanowa Marja, Warszawy, Mohylanka.
 Borysiuk Władysław, Brześć, Mohylanka.
 Borówna Sara, Kielce, Zawory.
 Busbachowa Irena, Warszawa, Ermitage.
 Bukowczanowa Kasylda, Kraków, Blanka.
 Cierniak Stanisław, Poznań, Świętłana.
 Ciesielska Katarzyna, Poznań, Wawel.
 Cichy Jan, Ostrów, **Leśniczanka**.
 Cygański Kazimierz, Bydgoszcz, Gerlach.
 Cłmura Piotr, Poznań, Do Olczy 15.
 Chojnowski Stanisław, Warszawa, Morskie Oko.
 Chęcińska Janina, Warszawa, Gencjana.
Chlebiński Michał, Jawa, Rzymianka.
 Czyżewiczówna Ewa, Podłęże, Błękitna.
 Czerwiński Antoni, Grudziądz, Curuška.
 Czerniawski Dr. Piotr, Poznań, **Stamary**.
 Czupryński Kazimierz, Bylin, Staszczkówa.
 Czacka Jadwiga, Poryck, **Marilor**.
 Czyliński Michał, Łódź, Morskie Oko.
 Dąbrowski Henryk, Warszawa, Krakus.
 Daszyński Kazimierz, Gniezno, Czerw. Krzyż.
 Drath Emil, Bydgoszcz, Wzlot.
 Dałkowiecka Walerja, Katowice, Gajówka.
 Drabik Mięczysław, Bydgoszcz, H. p. Gewontem.
 Dąbowska Róża, Warszawa, **Wersal**.
Daë Konstancja, New York, H. p. Gewontem.
 Dragan Józef, Bylica, Staszczkówa.
 Detke Władysław, Łódź, Morskie Oko.
 Derecki Stanisław, Siemianowice, Poznaniańska.
 Dembowska Marja, Warszawa, Łasiówka.
 Derowska Stefania, Lenców, Olcza, J. Stachoń.
 Dwernicki Józef, Ustrzyki, Morskie Oko.
 Dwernicki Karol, Lwów, Morskie Oko.
 Diakonowa Rozalja, Kraków, Kamieniec Mosz.
 Diamantowa Debora, Gorlice, Warszawianka.
 Dziembowska Józefa, Warszawa, Leśniakówka.
 Dziadosza Eug., Kraków, Sienkiew., Bednarski.
 Dzieżanowska Aleksandra, Warszawa, Nosal.
 Dobrowolski Dr. Adam, Kraków, Orla.
 Dominiakiewicz Emilia, Wolkowysk, Lunieczka.
 Drozd Stanisław, Jasło, Morskie Oko.
 Drozdowski Adam, Kraków, **Szałas**.
 Drozdowski Aleksander, Kraków, Olimp.
 Doboszyńska Marja, Tarnów, Pod Gubałówką.
 Dwojakowska Marja, Warszawa, **Radowid**.
 Durko Jan, Warszawa, Gosp. Włóczęgów.
 Dubiel Franciszek, Odrodzenie.
 Dyńska Emilia, Kraków, Czerw. Krzyż.
 Ekstein Cyla, Rzeszów, St. Polana, Weissman.
 Emilewiczówna Karolina, Kraków, Litwinka.
 Elman Henryk, Warszawa, Do Olczy 15.
 Emmerling Marja, Poznań, Krzeptówki, Pompa.
 Eisenman Löbl, Kraków, Staszczkówa.
 Ehrlichówna Marja, Katowice, Świt.
 Essigman Arnold, Warszawa, Guty 257.
 Fajnsztajn Sara, Luck, Chowanna.
 Falkenstein Lola, Warszawa, **Przedświt**.
 Fajertag Roman, Warszawa, Albion.
 Freudenheim Natalia, Poznań, **Przedświt**.
 Frenkel Jan, Lwów, **Marilor**.
Fisch Ewa, New York, Dworek.
 Filipkowska Janina, Łódź, Wrzos.
 Fischlowitz Dr. Stanisław, Warszawa, Znicz.
 Fischer Henryk, Kraków, Morskie Oko.
Frost Leokadja, Strassburg, Bristol.
 Fogel Hilary, Łódź, Kkibówki, J. Walczak.
 Fonferko Edmund, Kraków, H. p. Gewontem.
 Fruszkowski Jan, Warszawa, Wanda.
 Frydlender Halina, Warszawa, Goplana.
 Gawlikowski Roman, Warszawa, Krakus.
 Gajzler Stefan, Pabjanice, **Wersal**.
 Gabszewicz Marja, Warszawa, Poranek.
 Graca Franciszek z ż., Poznań, Grunwald.

Graismanowa Mina, Strzyżów, Kujawianka.
 Gawrońska Zofja, Kraków, Zośka.
 Galkowa Adela, Kraków, Olcza, Huty 21.
 Gawłowska Julja, Warszawa, Eldorado.
Gdaniec Jan, Gdańsk, Irusia.
 Gałdzicka Stanisława, Warszawa, Chryzantemy.
 Grzankowski Bolesław, Warszawa, **Biały Dom**.
 Gawęda Władysław, Kraków, Staszczkówa.
 Gawlicka Ludmiła, Kraków, Poranek.
 Gawryło Antonja, Warszawa, Helena.
 Gąsiorówna Jadwiga, Kraków, Siemianówka.
 Gaska Adam, Nowy Sącz, H. p. Gewontem.
 Gawlik Bruno, Kraków, Carlton.
 Glaza Halina, Świecie, Kresly.
 Grajner Wsiołowska Janina, Łódź, Oaza.
 Gembski Aleksander, Strzemieszyce, Zalesie.
 Gębica Jan, Kielce, Gencjana.
 Gleis Ludwika, Kraków, Chramcówki, Zwijacz.
 Gohorsam Roman, Kraków, Carlton.
 Goldzähler Fryda, Radomysł, Wołodzjówka.
 Gleichman E., Warszawa, Granit.
 Giringier Stanisław, Warszawa, Słoneczna.
 Goldber Dr. Julian z ż., Warszawa, Carlton.
 Goldfeld Inż. Wład., Będzin, Morskie Oko.
 Goldsteinowa Helena, Chrzanów, Lubień.
 Gnoiński Jan, Jaworów, Czerwony Krzyż.
 Goldman Tadeusz, Warszawa, Morskie Oko.
 Godurkiewicz Jadwiga, Poznań, Królewianka.
 Godlewska Wanda, Kraków, **Konradówka**.
 Grott Franciszek, Poznań, Sarjusz.
 Gostyński Henryk, Guzów, **Borek**.
 Górski Kazimierz, Lublin, Biała Róża.
 Golachowski Andrzej, Lida, Stella.
 Godlewska Eugenja, Wilno, Szkolna, Bratkowa.
 Gocówna Wiktorja, Wryry, Mała.
 Grudzińska Irena, Kraków, Kkibówki, Wójciak Fr.
 Gucki Teodor, Poznań, **Januszek**.
Giunther Draub, Gliwice, Ziemiański.
 Głuszkówna Helena, Kielce, Oksza.
 Gutmanowa Dorota, Kraków, **Maraton**.
 Gucówna Wiktorja, Wryry, Mała.
 Grudzińska Irena, Kraków, Kkibówki, Wójciak Fr.
 Gucki Teodor, Poznań, **Januszek**.
Giunther Draub, Gliwice, Ziemiański.
 Głuszkówna Helena, Kielce, Oksza.
 Gutmanowa Dorota, Kraków, **Maraton**.
 Gulczewska Antonina, Srem, Polic. Dom Zdr.
 Guziakiewicz Józef, Zagórz, H. p. Gewontem.
 Grużewska Dr. Krystyna, Suwałki, Janka.
 Gryboś Józef z ż., Konin, **Wersal**.
 Grzybkówna Stanisława, Warszawa, Gencjana.
 Hallerówna Anna, Mysłowice, Bagatela.
 Handelsman Dr. Bronisław, Łódź, Rór.
 Halpern S., Warszawa, Mała.

oo

Po Zakopanem do Meranu!

Dra Bindera

Sanatorjum djetetyczne „Stefania“ dla choro-
 b serca, naczyni, żołądka, kiszki, nerek, cukrzy-
 cy, reumatyzmu, katarów dróg oddechowych
 natury niegruźliczej i rekonwalescentów

otwiera się na sezon winogronowy w dniu
 23 sierpnia.

Korespondencja w języku polskim. Prospekty
 przez administrację tygodnika lub wprost.

oo

Hendlerówna Zofja, Kolbuszowa, **Ruczaj**.
Henitz Dr. Julius, Czechosłowacja, Zakątek.
 Hejnar Jan, Kraków, **Stamary**.
 Heszarowa Halina, Poznań, H. p. Gewontem.
 Helisch Hilda, W. Hajduki, Bochdanówka.
 Hirszowski Janusz, Warszawa, Wiosna.
 Hirsch Józef, Kraków, Mascotte.
 Hirszberżanka Celina, Łódź, Jurand.
 Hieroplińska L., Warszawa, Lysanki.
 Horodyńska Zofja, Warszawa, Krzeptówki.
 Hojnowska Antonina, Kraków, St. św. Zyty.
Holasz Karol, Praga, Morskie Oko.
 Horowitz Franka, Kraków, Wołodzjówka.
 Horowitz Chewet, Zagórz, Kościeliska 55.
 Hofmokr-Ostrowski Dr., Warszawa, Morskie Oko.
Holler Artur, Austria, Hanka.
 Hutter Marjan, Mysłowice, Silva.
 Hubl Dr. Teofil, Lwów, **Miła**.
 Hutman Antoni, Warszawa, Dom Wycieczkowy.
 Igl Wiktor, Mysłowice, Silva.
 Jakubowski Ludwik z r., Warszawa, Cyganeczka.
 Janiecówna Stan. z bratk., Szczakowa, Gładkie 245.
 Jabrzewski Roman, Warszawa, Kalatówki.
 Janczewski Norbert, Poznań, Szkolna 1913.
 Jarońska Zygmunta, Warszawa, Wzlot.
 Jastrzębski Zygmunt, Skalat, Pol. Dom Zdr.
 Jaskiewicz Stefan, Poznań, Królewianka.
 Jastrzębski Jan, Warszawa, Chryzantemy.
 Jastrzębska Julja, Warszawa, Chryzantemy.
 Jarosławiecka Michalina, Kraków, Gencjana.
 Janczewska Helena, Nieśwież, Sarjusz.
 Janiak Antoni, Warszawa, Kasprusia 1296.
 Janiecówna Anna, Kraków, Olcza, Fr. Galica.
 Jankowski Dr. Stanisław, Kraków, Lwowianka.
 Jankowski Zbigniew, Smigiel, Morskie Oko.
 Jakubowska Salomea, Lwów, Maryska.
 Jasińska Irena, Łódź, Lalka.
 Jerejski Marjan, Warszawa, Aslanówka.
 Jeger Artur, Zawiercie, Królewianka.
 Jurzanka Bronisława, Kraków, **Borek**.
 Jura Edward, Kraków, **Borek**.
 Kaudeferówna Janina, Sanok, Warszawianka.
 Kanowicz Konstanty, Toruń, Harenda, St. Gut.
 Kargol Adolf, Tarnów, **Wersal**.
 Kaczmarkowa Cecylja, Łódź, Szymony, Lasak.
 Kwapik Dr. Tomasz, Będzin, Czerw. Krzyż.
 Kalfus Erna, Bielsko, Granit.
 Kärsler Kurt, Gliniki, Grunwald.
 Krawczyk Marjan, Poznań, Siemianówka.
 Karfitt Emil, Bielsko, H. p. Gewontem.
 Kalmusowa Ernestyna, Kraków, Uciecha.
 Kania Józef, Częstochowa, Regła, Misjonarze.
 Kantorowicz Dorota, Warszawa, Nowa.
 Krajewska Helena, Przemyśl, Bystre, Kubicki.
 Kaluza Roman, Katowice, Lunieczka.

Kasprzak Józef, Jasło, **Wersal**.
 Karwinska Irena, Warszawa, Włodka.
 Kapp Dr. Jan, Wilno, Wybrana.
 Kaluszeńska Stefania, Warszawa, Ciągłówka 1876.
 Krajewski Aleksander, Warszawa, **Wielkopolanka**.
 Knapikowa Tekla, Warszawa, Krzemień.
 Kalitowicz Ascher, Warszawa, Dom Wycieczkowy.
 Kreńska Władysława, Warszawa, Pardałówka.
 Kleinam Teresa, Rzeszów, Kujawianka.
 Kędzińska Janina, Dynów, Jertzewo.
 Kipper Dr. Herman, Łódź, Bristol.
 Klimek Marja, Pabjanice, Atlas.
 Klimkówna Marja, Skoczów, Tadzikówka.
 Klimek Karol, Skoczów, Tadzikówka.
 Kijowski Franciszek, Prokocim, Helena.
 Kisielewska Julja, Plock, Wiosna.
 Kwiatkowski Lucjan, Warszawa, Kościeliska 20.
 Kłobukowski Witold, Warszawa, **Krywań**.
 Koczurkiewicz Wład. z ż., Katowice, Roztoka.
 Kowalska Stefania, Mysłowice, Nowotarska 21.
 Kowalczykówna Apolonja, Oksza.
 Korkówna Genowefa, Zagórze, Irusienka.
 Konieczny Adam, N. Sącz, Dworzec Tatr.
 Kondysówna Józefa, Konogłów, Dom Urz. Samorz.
 Korczyńska Marja, Jaslików, Odrodzenie.
 Kocurkówna Aniela, Kańczuga, Hp. Gewontem.
 Kropatsch Karol, Kraków, Markiza.
 Komaszewski Władysław, Poznań, H. Europejski.
 Koźmińska Marja, Warszawa, **Maraton**.
 Kornfeld Róża, Warszawa, Still.
 Kortaz Alojzy, Bydgoszcz, Sanato.
 Kopiał Karol, Kraków, Wanda.
 Kotkowski Leon, Drozdówka, Króle, J. Zwijacz.
 Królewski Dr. Stefan, Grodzisk, Gerlach.
 Kowalska Joanna, Kraków, **Paryżanka**.
 Kornecka Janina, Kraków, **Paryżanka**.
 Kosiński Kazimierz, Warszawa, **Borek**.
 Kolski Wincenty, Poznań, **Szałas**.
 Krokiewicz Adam, Warszawa, Kościelna 8.
 Knöpfowa Józefa, Sokal, Piłsudskiego 68.
 Kotmowski Józef, Warszawa, **Stamary**.
 Korngold Marjan, Kraków, Morskie Oko.
 Kornecka Stanisława, Radzymin, Sanato.
 Kossakówna Bronisława, Lwów, **Leśniczanka**.
 Kowalska Bronisława, Warszawa, Albion.
 Kobyliński Karol, Warszawa, Cicha.
 Kowalska Matylda, Warszawa, Jordanówka.
 Kruszyński Antoni, Kiwerce, **Przedświt**.
Knuta (Kunta) Adolf, Praga, Morskie Oko.
 Kuźła Rudolf, Lwów, Odrodzenie.
 Kurkowska Zofja, Toruń, Kościeliska, Kościelny.
 Kluczyński Bonifacy, Łódź, Lunieczka.
 Kuczawski Józef, Trzebinia, Harenda 1562.
 Krzyszkowski K., Lubliniec, Błękitna.
 Kryłosiówna Marja, Poznań, Dom Wycieczkowy.
 Laszczka Dr. Czesław, Kraków, Bristol.
 Laszczka Konstancy, Kraków, Bristol.
 Landau Dr. Zygmunt, Kraków, **Wersal**.
 Lazaros Alfred, Pomorze, Chowanna.
 Lazarus Kurt, Czerwień, Chowanna.
 Landau Nusia, Kraków, Lipowy Dwór.
 Landauowa Helena, Kraków, Piast.
 Lachsowa Zofja, Kraków, Piast.
 Langman Leonard, Warszawa, Nowa.
 Laz Karol, Biała, Urocz. **Urocz.**
 Lardelli Aleksander, Warszawa, H. Sport.
 Lerman Mieczysław, Warszawa, Jaśka.
 Lewy Jakób, Poznań, Jurand.
 Lenartowa Zofja, Kraków, Carlton.
 Lenczowski Dr. Józef, Lwów, Anka.
 Lenczowski Roman, Lwów, Anka.
 Lewin Bronisław, Warszawa, **Stamary**.
 Lewin Leon, Warszawa, Guty 257.
 Lipski Tadeusz, Kamieniec Kling.
 Lipska Zofja, Lublin, Kamieniec Kling.
 Lipski Rudolf, Toruń, Kamieniec Kling.
 Lichtenbaum Irena, Warszawa, Morskie Oko.
 Liehman Lota, Lwów, H. p. Gewontem.
 Lirecka Zofja, Warszawa, Pomorze.
 Lirecki Stanisław, Warszawa, Pomorze.
 Limanowska Honorata, Kaków, Dom Zdr. S. U. P.
 Liszka Wincenty, **Maraton**.
 Lilienfeldowa Marja, Łódź, Wołodzjówka.
 Lipska Wanda, Warszawa, Poznaniańska.
 Linczowska Stefania, Brecików, Morskie Oko.
Lossonczy Lau, Czechosłowacja, Zakątek.
 Löw Melech, Kraków, Za Bramką.
 Ludwickakowa Konstancja, Poznań, Wanda.
Lutaj Olga, Harbin, Orcio.
 Łukasiewicz Dr. Jan z ż., Warszawa, Bristol.
 Łykówna Anna, Lublin, Kamieniec Kling.
 Łukomska Antonina, Pabjanice, Atlas.
 Łączmańska Zofja, Warszawa, **Maraton**.
 Łobczykówna Anastazja, Kraków, St. św. Zyty.
 Łazarowicz Jerzy, Warszawa, **Szałas**.
 Łysakówna Eugenja, Ropczyce, Ostrowianka.
 Łopatko F., Warszawa, **Maraton**.
 Łowczyńska Helena, Kraków, Harenda 1295.
 Maciejewski Jan, Wejherowo, Wójciakówka.
 Marhinecki Edmund, Wolsztyn, Strugowa.
 Marciniowicz Józef, Brzeżany, H. Europejski.
 Malinowski Stanisław, Warszawa, **Złoty Róg**.
 Mazurówna Helena, Łódź, Zośka.
 Mazurek Piotr, Warszawa, H. Sport.
 Magdziarzówna Leokadja, Poznań, Siemianówka.
 Mańkowski Jerzy, Warszawa, Świt.
 Mazur Stanisław, Kraków, H. p. Gewontem.
 Marach Helena, Poznań, Gencjana.
Mańkowski Wacław, Ameryka, Gencjana.
 Malik Maksymiljan, Dębiki, Sanato.
 Maciejewska Weronika, Warszawa, Gerlach.
 Maślanka Maks., Łódź, Wołodzjówka.
 Markiewicz Maksymiljan, Skawina, Złotogłówny.
 Mańkus Jan, Warszawa, Krzeptówki Kuntz.
 Maretek Aniela, Katowice, Oaza.
 Mazgaj Stanisław, Trzebinia, Harenda.
 Maiss Henryk, Kraków, **Radowid**.
 Martynowicz Aleksander, Drohobycz, Zośka.
 Manowa Emilia, Poznań, Gerlach.
 Matjasikówna Bron., Dąbrowka, Gerlach.

Majewski Kazimierz, Jarosław, **Wersal**.
 Meyerhold Zofja, Sosnowiec, **Marilor**.
 Melioch Maksymilian, Grodzisk Maz., Żywiec. 1311
 Męczkówna Zofja, Kraków, Stara Polana 25.
 Mietke Józef, Zambrów, Księżówka.
 Minc Ludwika, Warszawa, Cytanka.
 Michowska Irena, Poznań, Złot.
 Mierczyński Eugenjusz, Puławy, Szopenówka.
 Mitkusówna Natalia, Warszawa, Kościeliska 39.
 Mierczyńska Klementyna Warszawa, Rzymianka.
 Mikucka Marja, Kraków, Morskie Oko.
 Morski Bronisław z ż., Warszawa, **Stamary**.
 Moźniak Roman, Tomaszów, Króle.
 Monkolska Zofja, Warszawa, Wanda.
 Monkolska Loda, Warszawa, Wanda.
 Morawski Stanisław, Kutno, Do Jaszczurówki 1450.
 Mroczkówna Bronisława, Kalisz, Waclawa.
 Muszkat Janina, Warszawa, Morskie Oko.
 Mubatkówna Bronisława, Więcbork, Odrodzenie.
 Müller Olga, Łódź, Olimp.
 Mucha Antoni, Sosnowiec, Nosal.
 Münz Marcei, Warszawa, H. p. Gewontem.
 Muszkat Adolf, Warszawa, **Wersal**.
 Nawrotówna Zofja, Sosnowiec, Krzeptówki 892.
 Nawrotówna Anna, Sosnowiec, Krzeptówki 892.
 Naleppa Wawrzyniec, Wybrana.
 Nell Gustaw, Wiedeń, Pogoń.
 Nemetzowa Malwina, Kraków, Gerlach.
 Niewiadomska Krystyna, Czerwionka, Czerw. Krzyż.
 Nieroda Jan, Chelm Lub., Warszawianka.
 Niedźwiecka Pelagja, Wilno, Sarjusz.
 Niechielska Janina, Kielce, D. Chałubińskiego.
 Nihowczuk Anna, Równe, Dzidzia.
 Nowakowski Karol, Kielce, Lunieciska.
 Nomburg Salomea, Warszawa, Granit.
 Nowakowa Karentyna, Dynów, Kamieniec.
 Nowakówna Anna, **Maraton**.
 Nowicka Julja, Łódź, Krzeptówki 382.
 Nowakowska Stefanja, Rozwadów, Złotogłów.
 Nowińska Helena, Warszawa, Kościeliska 163.
 Nomburg Salomea, Warszawa, Trzy Róże.
 Nowicki Walenty, Poznań, Biała Róża.

Orzechowski Władysław, Ostrowiec, Błękitna.
 Obermayer Zofja, Kraków, Kościeliska 20.
 Oldzieżyński Tadeusz, Rozwadów, H. Europejski.
 Omilerko Marja, Pabjanice, Atlas.
 Ordanowski Edward, Warszawa, Warszawianka.
 Ożóg Mikołaj, Rzeszów, **Wersal**.
 Odlanicka-Poczobutt Jadwiga, Warszawa, Otok.
 Odlanicka-Poczobutt Marja, Warszawa, Otok.
 Orzeł Jerzy, Warszawa, Do Olczy 15.
 Ochoński Stanisław, Lwów, Arwa.
 Opękowski Zygunt, Warszawa, Sarjusz.
 Okrunglikówna Aniela, Warszawa, Gosp. Włóczegów.
 Olszewska Marja, Lublin, H. p. Gewontem.
 Ossowska Irena, Lublin, Kościeliska 25.
 Okrajamanka Jadwiga, Olkusz, Znicz.
 Peters Paul, Allenstein, H. Sport.
 Pawlak Stanisława, Warszawa, Pardał. F. Gąsienica.
 Partyka Waclaw, Grudziądz, Curuska.
 Pażanka Marja, Kraków, **Sienkiewiczówka**.
 Pachowiczowa Anna, Bydgoszcz, Tatary 361.
 Paprzycka Janina, Poznań, **Maraton**.
 Parasiwicz Michał, Warszawa, Znicz.
 Parczewski Eugenjusz, Poznań, Gerlach.
 Pelz Józef, Król. Huta, Morskie Oko.
 Przewłocka Aniela, Warszawa, Łysanki.
 Perl Tadeusz, Warszawa, Gosp. Włóczegów.
 Penjas Maurycy, Lwów, **Stamary**.
 Pinkowski Henryk, Warszawa, Dom Zdr. S. U. P.
 Piechowicz Kazimierz, Poznań, Szkolna 1913.
 Pirożyński Jan, Lwów, Jasna Pani.
 Piwowarczykówna Zofja, Białystok, Sanitas.
 Pięczaczkowa Zofja, Król. Huta, Słazaczka.
 Piątkowska Natalia, Warszawa, Lotos.
 Pindurówna Hildegarda, Kochłowiec, Pod Gubał.
 Piotrowska Marja, Warszawa, Eldorado.
 Pobierzymowa Marja, Drohobycz, Piotrkowianka.
 Popławski Mieczysław, Lublin, Świellana.
 Popławski Stanisław, Warszawa, Błękitna.
 Plonka Franciszek, Oszul, Zacisze.
 Prokopowiczowa Marja, Cz. Dunajec, Sas.
 Polaczek Stodimir, Lwów, Kalina.
 Polesner Simon, Wiedeń, Wanda.
 Postępski Kazimierz, Borysław, P. Gubałówka.
 Pomijański Ksawery, Warszawa, H. p. Gewontem.
 Polański Stefan, Kraków, Morskie Oko.
 Paulówna Barbara, Poznań, Morskie Oko.
 Puciata Józefa, Warszawa, Szymony Groblowy.
 Pustówna Hilda Drogomyśl, Tadzikówka.
 Płachetko Walenty, Jarosław, Szkolna 506.
 Puchała Antonina, Kraków, H. p. Gewontem.
 Pysz Antoni, Lipiny, Arwa.
 Przybysz Eugenjusz, Warszawa, **Borek**.
 Przyppkowski Dr. Tadeusz, Kraków, Staszczkówka.
 Przybyska Jadwiga, Poznań, Eldorado.
 Rakówna Stanisława, Łódź, Oaza.
 Rakowski Eugenjusz, Warszawa, **Maraton**.
 Rączy Józef, Rzeszów, **Przedświt**.
 Rastówna Zofja, Warszawa, H. Europejski.
 Rappe Helena, Dolina, Szpital Klimat.
 Rappe Mieczysław, Dolina, Szpital Klimatyczny.
 Rechniowski Stefan, Piotrków, Świellit.
 Reynel Helena, Warszawa, **Stamary**.
 Ritterman Franciszka, Kraków, Wołodyjówka.
 Richter Ludmiła, Lwów, Mery.
 Roszajówna Halina, Lwów, Ukrainka.
 Rozengarten Zygmunt, Kraków, Bristol.
 Rothardówna Luise, Łódź, Jurand.
 Rozenalówna Helena, Pabjanice, Jurand.
 Rozenblatt Helena, Łódź, Stochówka.
 Rogosiewicz Karolina, Ropeczyce, Ostrowianka.
 Rogulska Marja, Warszawa, Kościeliska 39.
 Rozenal Maurycy, Warszawa, Carlton.
 Rosiecki Leopold, Warszawa, St. św. Zyty.
 Rozenblum Mida, Będzin, Morskie Oko.
 Rymaszewski Roman, Raszynka, Hala.
 Rysiakiwiczówna Anna, Osieczka, Sas.
 Rysiakiwicz Adam, Kielce, Sas.
 Schiller Friedrich, Wiedeń, H. Europejski.

Sadowski Czesław, Kielce, Jaworzynka.
 Schayer Marja, Warszawa, Kościeliska 92.
 Schwarc Ulrich, Rabka, Góralka.
 Sankowski Stanisław, Warszawa, Morskie Oko.
 Schaunówna Helena, Poznań, Eldorado.
 Sadowska Anna, Warszawa, Bristol.
 Schwyer Norbert, Kraków, Piast.
 Sadowska Czesława, Kalisz, Kokosówka.
 Sadoj Czesław, Opatów, Za Bramką.
 Schreiber Ignacy, Kraków, Albion.
 Skałeczki Zygmunt, Drohobycz, Morskie Oko.
 Sempkowski Józef, Grodno, **Wersal**.
 Spotanik Tadeusz, Warszawa, **Stamary**.
 Semłówna Jadwiga, Łódź, Strzecha.
 Seifertówna Władysława, G. Śląsk, H. p. Gewontem.
 Seifertówna Anna, Dąbrówka, H. p. Gewontem.
 Seifertówna Aniela, Dąbrówka, H. p. Gewontem.
 Setkiewicz Adam, Kraków, Poranek.
 Segal Abraham, Drohobycz, Dworek.
 Spiro Dr. Bernard, Łódź, **Ruczaj**.
 Świerczewska Genowefa, Komarno, Jaworzynka.
 Smreczyński Stan., Kraków, Kamieniec 1436.
 Sowiński Jan, Łódź, Oaza.
 Sobalówna Felicja, Lublin, Łubień.
 Sobolówna Z., Warszawa, Łubień.
 Swirczyński Mieczysław, Lwów, Aslanówka.
 Sikorska Felicja, Skawina, Kosówka.
 Sołtysówna Helena, Kraków, Olcza 21.
 Sienkiewiczowa Zofja, Warszawa, Oaza.
Sroczyńska Elżbieta, Gdańsk, Iruśia.
 Snopek Wiktor, Tomaszów, Eden.
 Słazak Augustyn, Mysłowice, Szkolna 1689.
 Skibińska Lucyna, Polesie, Olcza, Króliczek.
 Stępkiewiczowa Wanda, Przeworsk, Lipnica.
 Świrk Stanisław, Kraków, Za Bramką.
 Siekierski Mieczysław, Kraków, Rzymianka.
 Sikorska Zofja, Łęczycza, Waclawa.
 Spitze Mina, Lwów, Warszawianka.
 Sońnicki Kazimierz, Pszczyna, Dom Zdr. S. U. P.
 Sopiński Róściław, Warszawa, Belinówka.
 Sochacka Janina, Lublin, Oksza.
 Skokowski Stanisław, Warszawa, Mewa.
 Sommer Brunon, Łódź, **Stamary**.
 Sosinówna Ela, Łódź, Piotrkowianka.
 Słędziowski Ignacy, Kraków, Błękitna.
 Sowiński Jan, Łódź, Oaza.
 Skoczylas Ludwik, Kraków, Złotogłów.
 Skowroński Antoni, Poznań, Stella.
 Sochacka Helena, Warszawa, Marylka.
 Sobel M., Przemyśl, Staszczkówka.
 Sumiński Aleksander, Warszawa, Śmieszka.
 Suchecki Antoni, Kraków, Szkolna 506.
 Słupski Jan, Kraków, **Paryżanka**.
 Süsser Maurycy, Kraków, Bocian.
 Supernak Józef, Stołpce, Pol. Dom Zdr.

Biblioteka publiczna i wypożyczalnia KRUPÓWKI, Dworzec Tatrzański

Szawłowski Stanisław, Warszawa, Orla.
 Szczukowski Franciszek, Grudziądz, Jaworzynka.
 Szuszkowicz Kazimierz, Świętochłowice, **Wersal**.
 Szulczewska Aurelia, Wronki, Grunwald.
 Szulczewska Stefanja, Poznań, Grunwald.
 Szulczewska Janina, Pobjedziska, Grunwald.
 Szafner Marta, Pabjanice, Atlas.
 Szewczyk Marja, Pabjanice, Atlas.
 Szmonson Roman, Warszawa, Morskie Oko.
 Szczepański Piotr, Łódź, Dom Urz. Samorz.
 Szmedyło Stanisław, Warszawa, Eden.
 Szerer Hela, Będzin, Uciecha.
 Szabliński Władysław, Warszawa, Sarjusz.
 Szajba Bolesław, Poznań, Sarjusz.
 Szuliński Szczepan, Kraków, H. Europejski.
 Szymalik Stanisław, Kraków, **Wersal**.
 Szymańska Marja, Poznań, Dom Wycieczkowy.
 Szubowiczówna Halina, Warszawa, St. św. Zyty.
 Szewczykówna Stefanja, Kraków, Olcza, F. Galica.
 Szumlewiczówna Romana, Łódź, Kubinówka.
 Szatkiewicz Felicja, Łódź, H. p. Gewontem.
 Szejerson Leon, Warszawa, Wanda.
 Szczudło Kurt, N. Bytom, Dom Wycieczkowy.
 Schönfeld Balka, Drohobycz, Trzy Róże.
 Szperl Ludwik, Warszawa, Kościelna 8.
 Szapiro Seweryn, Warszawa, **Przedświt**.
 Szumacher Franciszka, Łódź, **Radwid**.
 Szydłowska Irena, Warszawa, Muzeum Tatr.
 Stern Józef, Skóbkowski 2.
 Staręga Piotr, Warszawa, Krakus.
 Steinhaus Wanda, Warszawa, Morskie Oko.
 Staroń Jan, Ostrolęka, **Wersal**.
 Staniewski Witold, Poznań, Chrmacówki.
 Starska Helena, Warszawa, Piotrkowianka.
 Struszkówna Elżbieta, Lipiny, Arwa.
 Stampka Jadwiga, W. Piekary, Lunieciska.
 Stockstiel Regina, Kraków, Kasprusie 25.
 Stapeżyński Adam, Kielce, Lotos.
Stein Herbert, Berlin, H. Europejski.
 Stelmachówna Marja, Sosnowiec, Mała.
 Strzałka Bronisława, Kraków, Marynowka.
 Steinhaus Wanda, Warszawa, Świt.
 Talowska Henryka, Kraków, Zwijacze, J. Król.
 Tarnowski Szczepny, Poznań, Morskie Oko.
 Tracz Stanisław, Górka, H. p. Gewontem.
 Trzaskowa Jadwiga, Warszawa, **Bór**.
 Trzaska Hanna, Warszawa, **Bór**.
 Thurówna Helena, Oświęcim, **Złoty Róg**.
 Thurówna Ada, Kraków, **Złoty Róg**.
 Thur Zygmunt, Kraków, **Złoty Róg**.
 Teicher Salomon, Lwów, Kryta.
 Teicher Leopold, Lwów, Kryta.
 Tenenbaum Henryk, Łódź, **Sienkiewiczówka**.
 Teodorowicz Teresa, Dziwiec wieś, Biały Dworek.
 Terlbergerowa Eda, Kraków, Kasprusie 25.
 Trepka Teodor, Warszawa, Włodka.
 Tennenbaum Emil, Warszawa, Gosp. Włóczeg.

Trybukówna Sydonja, Kraków, St. św. Zyty.
 Trzcinańska Jadwiga, Warszawa, Bałamutka.
 Trzópek Jan, Grodzisk, Sanitas.
 Thometzki Janina z br., Katowice, Kubinówka.
 Trojanowski Edward, Lwów, Ermitage.
 Tomorowicz Jerzy, Warszawa, **Maraton**.
 Tokarzeska Eugenia, Lwów, Nowa.
 Tokarski Zbigniew, Kraków, D. Chałubińskiego.
 Topilińska Felicja, Równe, Dzidzia.
 Turkówna Marjanna, Osmolicz, Kasprusie 118.
 Tylko Stanisław z s., Radom, Dom Zdr. S. U. P.
 Tychanowicz Zygmunt, Sądowa Wisznia, Kośc. 25.
 Tymaszczukówna Janin, Dziembów, Władysławka
 Umiasztowski Leopold, Warszawa, Krakus.
 Umgelter Brunon, Warszawa, **Krywań**.
 Uścińska Julja, Warszawa, Zychoniówka.
 Walaszek Wiktorja, Kraków, Żywiec., Kasprus.
 Warowski Michał, Janów, Iruśia.
 Wajnapel Dawid, Radomsko, Żywiec. 1311.
 Wasilewski Zygmunt, Warszawa, H. p. Gewontem.
 Wajnapel Salomon, Radomsko, Żywiec. 1311.
 Wański Alfons, Poznań, Malwa.
 Weiss de Helmut Karol, Poznań, **Sienkiewiczówka**.
 Wendland Mieczysław, Poznań, Oaza.
 Weinert Józefa, Poznań, Chramc., Tatar.
 Wegelius Marja, Olkusz, Znicz.
 Wrześniowski Władysław, Częstochowa, **Stamary**.
 Weissówna Eugenia, Łódź, **Stamary**.
 Więclawski Hipolit, Warszawa, Kraków.
 Więckowski Stanisław, Łódź, H. Sport.
 Włodarska Jadwiga, Warszawa, Iruśienka.
 Wiśniewski Władysław, Sokółka, Czerw. Krzyż.
 Witowski Konstanty, Baranowice, Czerw. Krzyż.
 Wikliński Franciszek, Lwów, **Wersal**.
 Wiśniewska Wanda, Sokółka, Biały Domek.
 Wilke Jadwiga, Włocławek, Biały Dworek.
 Willnerowa Halina, Sosnowiec, Złotogłów.
 Wienckówna Helena, Tarn. Góry, Słazaczka.
 Wiek Jan, Katowice, Pod Gubałówką.
 Wojciechowski Jan, Tarn. Góry, **Ruczaj**.
 Wróblewska Marja, Lwów, Krokus.
 Wodzinowski Eugenjusz, Puławy, Szopenówka.
 Woczyńska Marja, Kraków, **Konradówka**.
 Wolski Witold, Warszawa, **Wersal**.
 Wojciechowska Marja, Warszawa, Carlton.
 Wolski Kazimierz, Warszawa, Halszka.
 Woźnicka Jadwiga, Radom, **Wielkopolanka**.
 Wolek Zofja, Kraków, H. p. Gewontem.
 Wrona Józef, Stryjna Wieś, Pol. Dom Zdr.
 Wójcicki Wiktor, Warszawa, Staszczkówka.
 Wolrauch Sura, Warszawa, Granit.
Wnorkówna Lida, Gdańsk, Iruśia.
 Wuk Jan, **Wersal**.
 Wysoliz Ewa, Zamkowie, Ludka.
 Zatorski Eugenjusz, Lwów, Śmieszka.
Zapała Władysław, Chicago, H. Europejski.
 Zagórski Władysław, Katowice, Cieszynianka.
 Zabielski Jerzy, Warszawa, H. p. Gewontem.
 Zarytkiewicz Roman, Jasło, Zośka.
 Zaksówna Felicja, Katowice, H. p. Gewontem.
 Zaleska Zofja, Kraków, Halszka.
 Zajczkowski Stanisław, Częstochowa, w górach.
 Zawadzka Róża, Nieśwież, Wiosna.
 Zalewska Helena, Warszawa, H. p. Gewontem.
 Zajczkowski Tadeusz, Kościan, H. p. Gewontem.
 Zakrzewski Stefan, Kraków, **Carlton**.
 Zwierzchowski Eugenjusz, Warszawa, Janka.
 Zawiakowska Stanisława, Warszawa, Aslanówka.
 Zienkiewicz Aleksander, H. p. Gewontem.
 Zweibaumowa Eugenia, Warszawa, Albatros.
 Zieleniewska Helena, Łęczycza, Dom Urz. Samorz.
 Zienkiewicz Helena, Wilno, Sarjusz.
 Zieliński Edward, Wilno, **Stamary**.
 Zeliński Leon, Warszawa, **Stamary**.
 Zolnicka Ewa, Warszawa, Granit.
 Zubrzycki Jan, Kraków, H. Europejski.
 Zuń Apolinary, Warszawa, Do Olczy 15.
 Żabka Wanda, Myszków, Złotogłów.
 Żołędziowski Kazimierz, Warszawa, **Stamary**.
 Znamiórowski Józef, Puszcza, Polic, Dom Zdr.
 Zelechowski Eugenjusz, Zamość, Odrodzenie.
 Żmelsówna Lena, Lwów, **Sienkiewiczówka**.
 Żak Karolina, Lwów, Ermitage.
 Żebrowska Helena, Zastów, Zacisze.
 Żabska Anna, Cieszyn, Parc. urz., Jaskier.
 Żerbe Emil, Łódź.

Najefektowniejszym punktem programu balów, zabaw, festynów i uroczystości

są
efekty świetlne

a z tych
najnowocześniejsze

ognie sztuczne

Polskich Zakładów Pirotechnicznych

„SIRIUS”

w POZNANIU

Biuro sprzedaży: WARSZAWA, Sienna 19.

Skład główny na powiat nowotarski:
Składnica Towarowa Gremjum Właścicieli Hotel i Pensjonatów
Zakopane, ul. Witkiewicza 1. — Tel. 308.
 Dla sklepów i składnic ceny fabryczne

Nasze pensjonaty.

„Biały dom“

ul. Sienkiewicza. Pensjonat wykwinny z wszelkim nowoczesnym komfortem. Położony zdaleka od ulicy, pod zarządkiem Marji Gayczak.

„B Ó R“

pierwszy pensjonat dietetyczny
Dr-owej JÓZEFY KUCZEWSKIEJ
pod lekarską opieką
D-Ra ANT. KUCZEWSKIEGO
ZAKOPANE, ul. Jagiellońska
telef. międzymiastowy Nr. 419.

„Borek“

ul. Jagiellońska, całkowicie odnowiony — słoneczne pokoje z werandami — kuchnia wykwinna — garaż — pod zarządkiem Wandy Kuleszyny

Nowowbudowany pierwszorządny pensjonat

„CARLTON“

droga do BIAŁEGO

blisko parku klimatycznego, od 6 lipca b. r. pod zarządkiem właścicieli, poleca pokoje z balkonami, z nowoczesnym komfortem, zimna i ciepła woda w pokojach, centralne ogrzewanie. — Kuchnia wykwinna, na żądanie dietetyczna. — Nr. tel. 257. Zgłoszenia telefoniczne i pisemne przyjmuje się także w języku francuskim, angielskim i niemieckim.

„CZERWONY DWÓR“, I-szej kategorii, Kasprusie, tel. 392, bieżąca woda w pokojach, własny duży park, kuchnia wykwinna, ceny przystępne.

„DWORK“, Hotel-pensjonat pierwszorządny, rytualny Józefa Ehrlicha. Dwie minuty od stacji. Tel. 382.

„GRUNWALD“, ul. Sienkiewicza, pod zarządkiem Krawczyków — kuchnia obfita.

Nowoczesny Pensjonat

„Mirabella“

ul. Marszałka Piłsudskiego. Poleca pokoje z ciepłą i zimną wodą — kuchnia wykwinna.

„OBROCHTÓWKA“, pomiędzy ul. Chałubińskiego i Zamoyskiego, we własnym dużym parku, zdaleka od kurzu i wyciewów ulicy. Ceny umiarkowane.

WILLA-PENSJONAT

„PARYŻANKA“ - ZAKOPANE

DROGA DO BIAŁEGO - TELEFON 625

Ciepła i zimna woda bieżąca w pokojach, tarasy do werandowania. Cudowne położenie wśród zielonych łąk, tuż za parkiem klimatycznym. Jasne, słoneczne pokoje z pięknym widokiem na Tatry. Willa gruntownie odnowiona.

Kuchnia wykwinna. — Ceny bardzo przystępne.

„POLANKA“, ul. Zamoyskiego — prowadzony od 11 lat we własnym zarządzie.

Pensjonat „Poznanianka“

ZAKOPANE, ulica Ogrodowa, za pocztą.

Wydaje się na miasto obiady smaczne i obfite. Ceny przystępne.

„PRZEMYSŁANKA“, Dolina Białego pod zarządkiem L. Madejczyka. Kuchnia wykwinna, ceny przystępne.

„PRYZYTA“, Droga do Białego, w centrum, A. Rumeldowej, położony w lesie, pełny komfort, tel. 273.

„RENAISSANCE“, pensj. I klasy, ul. Chałubińskiego, pod nowym zarządkiem — kuchnia wykwinna, ciepła i zimna woda.

„SAS“, ul. Chramcówki, poleca jasne, słoneczne pokoje. Ceny przystępne.

„UCIECHA“, pensj. II kat., ul. Kasprusie, pod zarządkiem Maksa Fürsta.

„WIELKOPOLANKA“, Bulw. Słowackiego — pokoje komfortowe, kuchnia zdrowa, garaż, ogród, tel. 605. — Ceny przystępne.

„FOTO-SPORT“

Nowoczesny zakład fotograficzny, z pełnym komfortem, urządzony według najnowszych wymagań techniki. Specjalność — wykonywanie robót amatorskich. — Krupówki 2, obok kościoła, telefon 605.

Firma LARISCH

Krupówki na Rynek.

Specjalny skład aparatów i przyborów fotograficznych.

Kawiarnia, Cukiernia i Restauracja

„ZACISZE“ J. Rzankowskiego, ul. Krupówki 3

obok kościoła parafjalnego

poleca pierwszorządny własny wyrób cukierniczy, oraz podawanie śniadań, obiadów, podwieczorków i kolacyj. Ceny jak najniższe. Koncerty radjowe.

Zakład fryzjerski damsko-męski „ALBA“, ul. Krupówki 26. Farbowanie brwi i rzęs na stałe, środkami roślinnymi — farbowanie włosów we wszystkich odcieniach oraz rozjaśnianie tychże przez specjalistów.

Najstarsza, 24 lat istniejąca Restauracja JANA WNUKA, ul. Kościeliska 20, podaje po cenach najniższych wszelkie potrawy. Reprezentacja browaru HABERBUSCH i SCHIELE, odznaczona złotym medalem na P. W. K. w Poznaniu.

Cukiernia i Kawiarnia w Ogrodzie miejskim WDOVIKA I TARNOWSKIEGO

Codziennie koncerty orkiestry symfonicznej od 11 do 1-szej i od 5 do 7 i pół.

Lustra ze szkła krajowego i zagranicznego. — Szyby szlifowane do aut. — Oszklenia domów. — Szkło stołowe i porcelana

Juljan Fischler

Zakopane, ul. Nowotarska 4, tel. 389.

Skuteczne w GRUŻLICY PŁUC, przy, emne i o-rzeźwiający, wyrobu apt. M. PIERWOCHY POŁOMSKIEGO

PASTYLKI „WIKTUAR“ (Victoire)

od kaszlu, kataru, chrypki, bólu gardła, duszniczy, grypy i t. p. są również skuteczne w sporcie, podróży, na wycieczkach i w teatrach.

:: Do nabycia w aptekach i drogerjach. ::

Prace organizacyjno-buchalteryjne

zakładanie ksiąg handlowych, sanacje przedsiębiorstw, układanie bilansów strat i zysków oraz wszelkie czynności w zakresie księgowości wchodzące — przeprowadza dyplomowany znawca księgowy. — Zgłoszenia pod „TRZY DYPLOMY“ do Administracji tyg. „Zakopane“.

ZGUBIONO PORTFEL

z legitymacją szkolną, wydaną na imię Stefana Dębskiego przez I. Gimnazjum Państw. w Częstochowie.

INFORMATOR

a) Dział adresowy:

Urzędy i instytucje:

Urząd gminny, ul. Krupówki, „Bazar Polski“.
Zarząd Uzdrawiska, Rynek.
P. Starosta Powiatowy przyjmuje we wtorki między godz. 10 a 12 przed południem w biurze Zarządu Uzdrawiska.
Komisarjat Pol. Państw., ul. Chramcówki, tel. 391.
Urząd Parafjalny, ul. Krupówki, obok kościoła parafjalnego.

Lekarz klimat., Dr. Mastalerz, Biuro lekarza w Zarządzie Uzdrawiska, Rynek.
Biuro meldunkowe w Zarz. Uzdr., Rynek.
Szpital Klimatyczny, ul. Szpitalna.
Stacja Ratunkowa Zarządu Uzdrawiska w Zakopanem — Szpital Klimatyczny — telef. Nr. 444.

Tatr. Ochotn. Pogot. Ratunkowe, ul. Krupówki, dworzec P. Tow. Tatr.
Komenda Garnizonu, Zakopane, w Sanatorium Wojsk. im. Marsz. J. Piłsudskiego.
Biuro meldunkowe dla osób wojskowych: na Posterunku Zandarmerji — ul. Chramcówki, willa „Wojtuś“.

Urząd Pocztowy i Telegraficzny, Krupówki 22.
Dworzec Samochodowy, ul. Krupówki, obok restauracji Karpowicza.
Pol. Towarz. Tatrzańskie, ul. Krupówki, „Dworzec Tatrzański“.

Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, Krupówki, obok dworca Tatrzańskiego.
Dr. Włodzimierz Jasiński, notariat, Krupówki 39.
Sekretariat Gremjum Właśc. Pensj., ul. Witkiewicza 1 — godziny urzędowania od 4—6 po południu (16—18). Tel. 308.

Państwowy nadzór lasów tatrzańskich — inż. M. A. Liberak, ul. Chałubińskiego, willa „Liberaków“.

Adwokaci:

Dr. Stanisł. Aulich, Krupówki 45, tel. 447 — naprzeciw M. Oka, za „Bazarem Polskim“.

Dr. Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka“ za pocztą, tel. 407.

Dr. Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul. Sienkiewicza, willa „Chochlik“, tel. 417, przyjmuje od 4—6 po południu.

Dr. Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr. Bachledy Curusia, tel. 404.

Dr. Franciszek Kowalski, Krupówki, dom J. Krzysiaka.

Dr. I. Krittenstein, ul. Krupówki 39, tel. 343.

Dr. Stanisław Wierzbicki, ul. Kościuski, dom B. Rajskego, tel. 245.

b) Dział ogłoszeniowy:

Antykwariat.

Sklep komisowy, Zenon Krajewski, Krupówki 40.

Apteki:

„Pod Opatrnością Boską“, ul. Witkiewicza.

III Apteka, B. Masłowski, Chramcówki, tel. 246

Najstarsza Apteka „Pod Białym Orłem“, F. Tabeau, Krupówki, obok Trzaski.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki — własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Biura sprzedaży wil i parcel:

J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.

T. Siemianowski, obok poczty, tel. 327.

Cukiernie.

Cukiernia Lwowska Wacława Lechkiego, ul. Na Rynek.

Droguerje i perfumerje.

„Mimoza“, Krupówki 69. Perfumerja, kosmetyki, aparaty fotograficzne.

Wojak Tadeusz, Krupówki 49. Droguerja, perfumerja, przybory fotograficzne.

Fotograficzne Zakłady:

H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyjmuje roboty amatorskie. Skład przyborów.

Zygmunt Buchcar, Krupówki 40 (w podwórzu). Przy zakładzie specjalna pracownia robót amatorskich.

Galanterja, przybory do szycia i haftu:

Antoni Krzyżak, Krupówki, róg ul. na Rynek.

Stanisław Kopytko, Magazyn sportowy i galanterja.

Kolektury losów.

Kolektura loterji państw., Krupówki 25, H. Still.

Konfekcja damska i męska.

S. Leisten, Krupówki 32, tel. 386. Konfekcja, materiały, nowości dla pań i panów.

Mangel Maks, vis a vis Morskiego Oka (obuwi, trykotaże, bielizna, manufaktura), tel. 427.

Krawcy:

Zakład krawiecki „Sport“, Krupówki 49, dom Cukra. — Prasowanie, reperacja, nicowanie i czyszczenie.

Ludwik Willinger, Krupówki 51, w podw., tel. 548.

Masarnie.

Zakład rzeźniczo-masarski Karola Chabowskiego, Krupówki, vis a vis Trzaski.

Juljan Czeczotko, zakład rzeźniczo-masarski, ulica Chałubińskiego 1.

Józef Galica, fabryka wyrobu wędlin, sprzedaż wędlin i mięsa pierwszej jakości. Krupówki, naprzeciw kościoła. Tel. 363.

Julj. Kotoński, Fabryka wyrobów masarskich oraz wyrab mięsa pierwszej jakości, Krupówki, tel. 340.

II. Mirek, Fabryka wyrobów masarskich i wyrab mięsa pierwszej jakości, Krupówki na Rynek, tel. 258.

Obuwie.

Pracownia obuwia H. Blau, Krupówki 75, naprzeciw hotelu „Poraj“ — obuwie turystyczne i narciarskie. Ceny przystępne.

Opony, smary i akcesorja samochodowe.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Pamiętki, zabawki, art. sport:

Pracownia art. rzeźb T. Wieczorka, ul. Jagiellońska, willa „Szopenówka“.

„Pamiętka“, skład rzeźb zakopiańskich Józef Gramatyka, obok rest. Karpowicza.

Skład rzeźb „Teotypa“, M. Wojnar, Krupówki 55, vis a vis Karpowicza.

Piekarnie.

Elektromech. piekarnia i cukiernia Wl. Daniec, ul. Kościeliska, tel. 357.

Restauracje.

Stan. Karpowicz i Syn, najstarsza, znana ze znakomitej kuchni restauracja, ul. Krupówki.

Restauracja i mleczarnia Hygieniczna, Leon Flaumhaft, ul. Krupówki 58. Śniadania, obiady i kolacje.

Rowery, gramofony i płyty.

„Hydropol“, Zakopane, Krupówki 74.

Sportowe artykuły.

E. Faden, Krupówki, vis a vis Karpowicza, sklep sportowy.

Towary bławatne:

O. Kretschmer, Krupówki 74.

Zegarmistrzowskie zakłady.

Piotr Ramsa, ul. Krupówki, vis a vis Trzaski.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetrowy na I-iej stronie 60 gr. w tekście 45 gr. na ostatniej stronie 30 gr. Przy ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.